

Školní vzdělávací program

Ať je léto nebo zima

ve školce je vždycky prima

Školní vzdělávací program

Ať je léto nebo zima

ve školce je vždycky prima

Obsah

1	Identifikační údaje	9
2	Charakteristika školy	11
2.1	Historie a popis mateřské školy	11
2.2	Koncepce školy	11
2.3	Co škola nabízí	12
2.4	Informační systém mateřské školy	12
3	Podmínky pro předškolní vzdělávání	13
3.1	Kritéria pro přijímání dětí	13
3.2	Organizační podmínky	13
3.3	Organizace dne a provoz mateřské školy	14
3.4	Materiální podmínky mateřské školy	14
3.5	Životospráva	15
3.6	Psychosociální podmínky	15
3.7	Psychohygiena v mateřské škole	16
4	Řízení mateřské školy	17
4.1	Organizace řízení	17
4.2	Personální a pedagogické zajištění	17
4.3	Spoluúčast rodičů	18
4.4	Spoluúčast ostatních partnerů	18
4.5	Podmínky k zajištění bezpečnosti a zdraví dětí	19
5	Popis a formy vzdělávání	21
5.1	Formy vzdělávání v mateřské škole	22
5.2	Používané metody práce s dětmi	22

6 Školní vzdělávací systém	25
6.1 Tematický blok – Září – Třída plná kamarádů	29
6.2 Tematický blok – Říjen – Dary podzimu	31
6.3 Tematický blok – Listopad – Lístek mi na dlaň spad	34
6.4 Tematický blok – Prosinec – Vánoce a nadílka	36
6.5 Tematický blok – Leden – Zimní radosti i starosti	38
6.6 Tematický blok – Únor – Co děláme celý den	40
6.7 Tematický blok – Březen – Když jaro ťuká na vrátka	42
6.8 Tematický blok – Duben – Mezi zvířátky	45
6.9 Tematický blok – Květen – Májový čas	48
6.10 Tematický blok – Červen – Radosti a dary léta	51
7 Evaluace mateřské školy	55
7.1 Cíl evaluace	55
7.2 Pravidla evaluace	55
7.3 Oblasti a techniky evaluace	55
7.4 Nástroje evaluace	56
7.5 Časový harmonogram evaluace	56
7.6 Plány evaluací jednotlivých oblastí	56
7.6.1 Evaluace personálních podmínek	56
7.6.2 Hodnocení ŠVP	57
7.6.3 Průběh a výsledky vzdělávání	57
7.6.4 Další vzdělávání pedagogických pracovníků	58
7.6.5 Evaluace materiálně technického zabezpečení	58
7.6.6 Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností	58
7.6.7 Evaluace hospodaření s finančními prostředky školy	59
8 Přílohy	61
8.1 Záznam evaluace integrovaného bloku	62
8.2 Záznam evaluace tematického celku	63
8.3 Záznam evaluace školního vzdělávacího programu	64
8.4 Evaluační dotazník učitelky MŠ	66
8.5 Autoevaluační dotazník pro učitelky	67

8.6	Evaluační hodnocení třídy	69
8.7	Dotazník pro rodiče dětí docházejících do MŠ	70
8.8	Adaptační program MŠ Lutopecny	73
8.9	Metodická příručka pro tvorbu PLPP a IVP	74

Kapitola 1

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Ať je léto nebo zima ve školce je vždycky prima

Údaje o škole:

název školy:	Mateřská škola Lutopecny, okres Kroměříž, příspěvková organizace
adresa školy:	Lutopecny 1, 767 01 Kroměříž
jméno ředitelky školy:	Mgr. Hana Michová
kontakt:	e-mail: mslutopecny@centrum.cz web: www.mslutopecny.cz telefon: 573 340 731
IČO:	75001675

Údaje o zřizovateli školy:

název zřizovatele:	Obec Lutopecny
adresa zřizovatele	Lutopecny 1, 767 01 Kroměříž
kontakt:	telefon: 573 338 474 web: www.lutopecny.cz

Platnost dokumentu:

Platnost od:	od 1. 9. 2019
Projednání v Pedagogické radě:	30. 8. 2019

Mgr. Hana Michová
ředitelka školy

razítko školy

Tento ŠVP je závazným a trvalým dokumentem, který podle potřeby ve výchovně vzdělávacím procesu bude doplňován a aktualizován.

Kapitola 2

Charakteristika školy

2.1 Historie a popis mateřské školy

Mateřská škola Lutopecny je v provozu od roku 1.9.1996. Dříve fungovala v sousední obci Měrůtky. Tehdejší budova mateřské školy byla v rámci restituce vrácena původnímu majiteli, proto byla přesunuta do budovy obecního úřadu v Lutopecnách, kterou má mateřská škola pouze v užívání.

Mateřská škola Lutopecny je jednotřídní vesnickou školou s kapacitou 24 dětí. Přijímány jsou děti ve věku od 2 do 7 let. Součástí MŠ je školní jídelna – výdejna. Provozní doba MŠ je od 6.00 do 16.00 hodin. Na škole působí tři pedagogické pracovnice, nepedagogickou činnost zajišťují dva zaměstnanci. Zřizuje ji Obec Lutopecny. Přestože leží v blízkosti města Kroměříž, kde funguje několik mateřských škol, zájem o umístění dětí v naší škole převyšuje v současné době danou kapacitu. Navštěvují ji děti z Lutopecen i okolních obcí. Budova mateřské školy je jednopatrová. V přízemí budovy se nachází technické vybavení, také je zde přezouvárna pro děti. V patře je šatna a herna, která slouží zároveň i jako jídelna pro starší děti z níž se vstupuje do umývárny a na WC. Nově je ložnice pro děti vytvořena ze zasedací místnosti, kterou Obecní úřad Lutopecny mateřské škole poskytl. Původní dvě ložničky za hernou nyní slouží jako jídelna a relaxační místnost. Součástí patra je také přípravná jídla a ředitelna. Budova disponuje připojením k internetu. K mateřské škole patří také školní zahrada, která je vybavena dřevěnými průlezkami a pergolou s pískovištěm. Na dosah je krásná příroda. Je možné využívat i fotbalové hřiště a tělocvičnu. Vybavení hračkami, didaktickými pomůckami a doplňky je odpovídající počtu a věkovému složení dětí. Škola se prezentuje dětskými pracemi a společnými akcemi s rodiči a širokou veřejností. Nabízíme taneční a pěvecký kroužek, sportovní hry, logohrátky, kroužek anglického jazyka pro předškoláky a dle zájmu výuku hry na flétnu.

2.2 Koncepce školy

Záměrem naší mateřské školy je dovést dítě na konci svého předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přirozenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání.

- Cíle předškolního vzdělávání orientujeme směrem k dítěti
- Každé dítě je vnímáno jako jedinečná osobnost
- Vzdělávání dítěte odpovídá jeho osobním možnostem a potřebám

- Obsah vzdělávání vychází ze života dětí a prostředí ve kterém vyrůstají
- Podporujeme takové způsoby práce, které jsou pro dítě, jeho rozvoj a postup v učení příznivé, vhodné a přirozené
- Učíme děti na základě prožitku a zkušenosti prostřednictvím činnosti
- Stavíme na vnitřní motivaci dítěte
- Veškeré snažení směřujeme ve své podstatě k tomu, aby čas strávený v mateřské škole děti prožily radostně, spokojeně a naplno.
- Pomocí prožitého učení vytváříme u dětí kompetence, jejichž součet definuje dítě, které mateřskou školu opouští jako osobnost: samostatnou, sebevědomou a sebejistou. Osobnost s vlastním rozumem, schopností dívat se kolem sebe, tvořivě přemýšlet a čelit problémům, které sám život přináší.

2.3 Co škola nabízí

- předadaptační režim
- adaptační režim, v září rodič s dítětem v MŠ
- společné akce s rodiči
- individuální logopedickou péči
- školičku hry na flétnu ve spolupráci s SOUŠ Kroměříž (dle zájmu)
- kroužek sportovní hry
- taneční a pěvecký kroužek
- angličtina pro předškoláky

2.4 Informační systém mateřské školy

- nástěnky v šatně a na chodbě
- třídní schůzky
- informace při předávání dětí
- rozhovory při společných akcích
- beseda nad ŠVP (září)
- pedagogická diagnostika, konzultace s rodiči
- besídky
- fotoalba
- kronika, DVV archiv
- připomínky, dotazy, vzkazy
- elektronická pošta
- webové stránky *www.mslutopecny.cz*

Kapitola 3

Podmínky pro předškolní vzdělávání

3.1 Kritéria pro přijímání dětí

K předškolnímu vzdělávání se přednostně přijímají děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky podle ustanovení §34 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon):

1. Trvalý pobyt dítěte v obci, ve které mateřská škola sídlí (pokud to kapacita školy dovolí, budou na doplnění kapacity přijímány i děti z jiných obcí)
2. Poslední rok před zahájením povinné školní docházky do základní školy – tj. děti, které dosáhnou věku 5 let
3. Věk dítěte – děti, které v daném roce dovrší věku 3 let, podle data narození (od nejstaršího po nejmladší).
4. V mateřské škole se již vzdělává starší sourozenec.

Při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole bude ředitelka mateřské školy brát v úvahu důležitost jednotlivých kritérií ve výše uvedeném pořadí 1. až 4.

3.2 Organizační podmínky

- Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na změny
- Režim dne aktualizován v TVP + nástěnkách pro rodiče
- Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- Děti nacházejí potřebné zázemí, bezpečnost a klid
- Uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim
- Snažíme se dodržovat poměr spontánních a řízených činností, aby byl vyvážený
- Poskytujeme dostatek času i prostoru pro spontánní hru
- Plánujeme činnosti tak, aby vycházeli z potřeb a zájmů dětí
- Veškeré aktivity organizujeme tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování, umožňujeme, aby děti pracovaly svým tempem
- Pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidového koutku a neúčastnit se společných činností
- Děti mají možnost soukromí při osobní hygieně

3.3 Organizace dne a provoz mateřské školy

V mateřské škole se snažíme dětem vytvářet potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Snažíme se dětem plně věnovat, využívat individuální přístup. Při nástupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Dbáme na to, aby poměr spontánních a řízených činností byl v denním programu vyvážený a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu (návštěvy divadel, koncertů nebo exkurse). Postupně vytváříme podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti. Děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých nebo kolektivních činnostech. Snažíme se, aby děti měly dostatek času pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Organizace dne v mateřské škole

- 6:00 – 9:45 – otevření MŠ, scházení dětí do mateřské školy, spontánní hry a činnosti, didaktické zacílené činnosti (záměrné i spontánní učení) ve skupinkách, individuální práce, společné jazykové chvíle, smyslové hry, komunikativní kruh, ranní pohybová chvíle, hygiena, svačina, částečně řízené činnosti – individuální skupinové, společné.
- 10:00 – 11:30 – pobyt venku, vycházky do přírody, pobyt na školní zahradě
- 11:45 – 12:15 – hygiena, oběd, čištění zubů
- 12:15 – 14:15 – hygiena, odpočinek, poslech pohádky, aktivity nespících dětí
- 14:15 – 16:00 – hygiena, svačina, odpolední zájmové činnosti, rozchod dětí

Organizace dne se přizpůsobuje potřebám a zájmům dětí.

- Děti se přijímají v době od 6:00 do 8:00 hodin.
- Rodiče převlékají děti v šatně. Věci ukládají do označených skříněk. Osobní věci mají děti označené tak, aby nemohlo dojít k záměně. Poté rodiče odvádějí do třídy.
- Děti v MŠ smí vyzvedávat pouze zákonní zástupci a osoby jimi pověřené.
- Děti se rozcházejí v době od 14:45 do 16:00 hodin.
- V případě, že si rodiče dítěte s celodenním pobytem potřebují výjimečně vyzvednout před odpolední svačinou, oznámí tuto skutečnost ráno při předávání dítěte do třídy.

3.4 Materiální podmínky mateřské školy

Obec Lutopecny, jako zřizovatel zabezpečuje mateřskou školu po finanční stránce. Finance na provoz mateřské školy jsou přidělovány zřizovatelem, na mzdy a platy zaměstnanců jsou převáděny finanční prostředky ze státního rozpočtu. Finanční prostředky se snažíme získávat i z jiných zdrojů, např. z různých výzev. S přidělenými prostředky hospodaříme promyšleně a vždy s ohledem na potřeby naší školy.

Plánování oprav a údržby, vybavení vnitřních a venkovních prostor vychází z potřeby neustále zlepšovat a modernizovat prostředí školy tak, aby odpovídalo daným hygienickým normám a požadavkům na provoz mateřské školy.

- Třída je rozčleněna na hernu, jídelnu a relaxační místnost.
- Hračky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly brát samy a uklízet zpět na své místo.
- Děti se samy podílejí na úpravě estetického prostředí, dětské práce jsou přístupné rodičům i veřejnosti.

- U mateřské školy je dvůr a zahrada vybavena průlezkami.

Záměry:

- Postupně vybavovat MŠ novými kvalitními hračkami, didaktickými pomůckami, sportovním náčiním rozvíjející obratnost a pohyblivost dětí.
- Obnovit a zmodernizovat vybavení zahrady novými herními prvky.
- Získat finanční prostředky pomocí grantů a sponzorských darů na obnovu zahrady.
- Získat finanční prostředky z dotací na zřízení druhé třídy.

3.5 Životospráva

Strava je do mateřské školy dovážena ze ŠJ při Mateřské škole Mánesova ul. v Kroměříži. Strava je plnohodnotná, vyvážená dle příslušných předpisů. Je dodržována vhodná skladba jídelníčku. Strava je připravována podle hygienických norem a receptur s dostatkem vitamínů. Teplota vydávaného jídla nesmí klesnout pod 70 °C. Doba podávání stravy je neměnná. Stravu vydává pracovnice výdejny, děti si druhé jídlo odnášejí samy, mladším dětem pomáhají učitelky. U dětí dvouletých požadujeme samostatné stravování, zaměřujeme se na kulturu stolování, alespoň částečné dodržování čistoty stolečku. Po nástupu dětí se jim snažíme při jídle pomáhat. Podle jídelníčku mají rodiče přehled o složení stravy dětí. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Mezi jednotlivými jídly je dodržován tříhodinový interval. Během dne je zajištěn pitný režim, děti se mohou obsloužit nápojem připraveným na stolku u kuchyňky.

Každý zde má svůj označený hrníček. Rovněž při každém jídle dostávají pití – čaj, ovocnou šťávu, vodu apod. Děti zde mají připravenou nádobu s pitím a hrníčky. Starší děti se obsluhují samy, mladším nalévá pití učitelka. Při pobytu na zahradě je rovněž dodržován pitný režim, děti zde mají připravenou nádobu s pitím a hrníčky.

Záměry:

- Vést děti ke zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu.
- Vést děti k pitnému režimu po celý den – při pobytu na zahradě, po odpočinku.

3.6 Psychosociální podmínky

Pracovnice školy vytvářejí dětem takové prostředí, aby se cítily spokojeně a bezpečně. V naší škole mají všechny děti stejná práva, stejné možnosti i povinnosti. Učitelky respektují obecně lidské, vývojové a individuální potřeby dětí, snaží se napomáhat při jejich uspokojování. Na začátku školního roku jsou děti seznamovány s pravidly třídy, ve formě obrázků, která mají vyvěšeny ve třídě. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, kterou navozujeme vztah důvěry a spolupráce mezi učitelkou a dítětem, mezi ostatními dětmi. Postupně odstraňujeme mezi dětmi prvek nezdravého soutěžení a agresivitu. Využíváme pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se pracovat samostatně a důvěřovat si. V dětech rozvíjíme cit pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou důvěru, pomoc a podporu. Seznamujeme děti s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve škole vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni spokojeni. Ve spolupráci s rodinou se snažíme vést děti ke vzájemné toleranci, ohleduplnosti, pomoci a důvěře.

3.7 Psychohygiena v mateřské škole

Režim dne je přizpůsoben podmínkám mateřské školy, respektuje dobu příchodu a odchodu dětí, jejich věkové zvláštnosti, potřeby, biorytmus a náročnost prováděných činností. Je volný, pevně je stanovena pouze doba na stravování a odpočinek. Umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

V případě příznivého počasí se aktivity přesouvají na školní zahradu či do přírody. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, s ohledem na okamžitý stav počasí (mráz, pod -10°C , náledí, silný vítr). Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v rámci možností MŠ. Spací aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb, všechny děti odpočívají 20 až 30 minut, poté jsou dětem s menší potřebou spánku nabízeny knihy, klidové činnosti. Nově příchozím dětem a dětem dvouletým nabízíme odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní bez jejich podpory. Učíme je přijímat pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do práce, dítě do školy). Seznamujeme děti s prostředím mateřské školy a zaměstnanci.

Vytvářením návyků správného chování při hře – osvojování užitečných návyků – pozdrav, požádání, poděkování. Osvojování hygienických pravidel a návyků a správného soužití v kolektivu ostatních dětí. Snažíme se u dětí odstraňovat pocity strachu a obav, vést k jejich překonání, umět se začlenit do kolektivu ostatních dětí.

Záměry:

- Vytvářet společně s dětmi pravidla soužití, využívat piktogramy.
- Vytvářet pozitivní klima školy, atmosféru vzájemné důvěry a tolerance.

Kapitola 4

Řízení mateřské školy

4.1 Organizace řízení

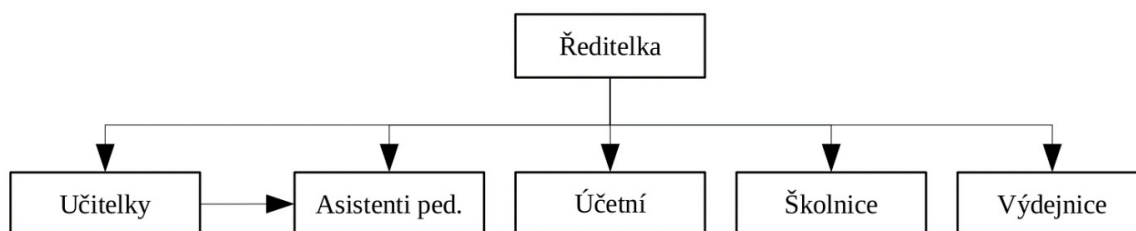
Organizační řád mateřské školy upravuje organizační strukturu a řízení, formy a metody práce školy, práva a povinnosti pracovníků školy. Organizační řád je základní normou školy jako organizace ve smyslu Zákoníku práce. Mateřská škola je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Zřizovatelem MŠ je Obec Lutopecny. MŠ je zařazena do rejstříku škol pod identifikačním číslem IZO: 107609606. Mateřská škola je jednotřídní. Spolupráce s rodiči má úzkou vazbu.

Záměry:

- Vnímat týmovou spolupráci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů RVPPV.
- Využívat nové možnosti, náměty a podněty ze strany rodičů.
- Provádět pravidelnou evaluaci ŠVP PV – záznamy do dotazníků.

4.2 Personální a pedagogické zajištění

Škola se člení na vedení školy, pedagogickou a provozní pracovníci. Účetnictví školy je zpracováváno externím zaměstnancem.

- povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny pracovními náplněmi
- škola si postupně vytváří funkční informační systém, ředitelka školy průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a snaží se o pozitivní motivaci
- mateřská škola zve ke spolupráci rodiče
- plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy se opírá o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu
- ředitelka podporuje a motivuje spoluúčast ostatních zaměstnanců na rozhodování o zásadních otázkách školního vzdělávacího programu
- z výsledků kontrolní a evaluační činnosti jsou vyvozovány závěry pro další práci

- kontrolní a evaluační činnosti zahrnují téměř všechny stránky chodu mateřské školy
- mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, se základní školou U Sýpek v Kroměříži, okolními mateřskými školami, organizacemi v místě mateřské školy a odborníky poskytující pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů

Záměry:

- Motivovat zaměstnance k dalšímu sebevzdělávání.
- Stabilizovat kvalifikovaný personál, umožnit další studium.
- Společnými aktivitami stmelovat kolektiv.
- Vytvářet příjemné pracovní prostředí.

4.3 Spoluúčast rodičů

- Ve vztazích mezi rodiči a učitelkami panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, ochota a zájem o spolupráci.
- Rodiče jsou dostatečně informováni o akcích mateřské školy (schůzky s rodiči, nástěnky, na webu školy).
- Mateřská škola organizuje pro rodiče akce (viz Plán akcí na webu školy).
- Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se programů, dle svých zájmů vstupovat do her svých dětí. Pokud projeví zájem, mohou spolurozhodovat při plánování společných akcí, při řešení problémů.
- Učitelky chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost, jednají s vědomím, že pracují se soukromými informacemi.
- Mateřská škola podporuje a respektuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Záměry:

- Vytvoření vzájemné důvěry mezi rodiči a školou.
- Motivovat rodiče k bližší spolupráci, zapojit se do společných akcí (slavnosti, vystoupení dětí...)
- Vylepšit informační systém pro rodiče (zavedení úřední desky, zlepšení webových stránek školy).

4.4 Spoluúčast ostatních partnerů

Na základě stanoveného tématu se snažíme spolupracovat s organizacemi a partnery z důvodu zpestření programů pro děti.

- Spolupráce se ZŠ U Sýpek, návštěva v 1. třídě, divadlo žáků ZŠ, jarmark.
- Beseda s Policií ČR, Hasiči.
- ČČK – první pomoc s ukázkou práce pro děti.
- Obec Lutopecny – ukončení školního roku, pasování na školáky, vánoční programy.
- Spolupráce s ostatními spolky v místě MŠ.
- Spolupráce s MŠ Zlobice.
- Spolupráce s KKPP – řešení problémů školní zralosti, výchovných problémů.

Záměry:

- Do mateřské školy pozvat zajímavé obyvatele města (hasiče, policisty, hudebníka).

4.5 Podmínky k zajištění bezpečnosti a zdraví dětí

- Každý pedagogický pracovník je osobně zodpovědný za bezpečnost svěřených dětí, a to od doby jejich převzetí od rodičů, pověřené osoby nebo jiného pedagogického pracovníka do doby jejich předání zpět rodičům, pověřeným osobám nebo jinému pedagogovi školy.
- Z bezpečnostních důvodů a pěstování zdvořilostních návyků vedeme děti k osobnímu kontaktu s učitelkou při příchodu a odchodu z MŠ – rozloučení podáním ruky.
- Učitelka má na paměti rizika práce a snaží se jim předcházet.
- Při hře ve třídě učitelka dbá, aby si děti hrály klidně, sleduje jejich hru, předchází konfliktům, nedovolí dětem nosit do mateřské školy nebezpečné hračky nebo předměty.
- Učitelka seznamuje děti přiměřenou formou s hrozcím nebezpečím, učí děti jak se chránit a poučení zapisuje do třídní knihy (viz Příloha poučení dětí v třídní knize).
- Dítě si může přinést z domu vlastní hračku, ale na vlastní zodpovědnost. Za ztrátu či poškození škola nezodpovídá.
- Učitelka nesmí od dětí odejít! Při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovnice mateřské školy.
- Při chůzi po schodech dbá, aby se děti nestrkaly, chodily klidně a držely se zábradlí.
- Při tělovýchovných aktivitách dbá zvýšené pozornosti a bezpečnosti dětí. Upozorňuje na případné nebezpečí, zajišťuje soustavnou pomoc při cvičení. Bývá vždy na nejrizikovějším místě tak, aby měla přehled o všech dětech.
- Při převlékání v šatně dbá na bezpečí dětí a sama se obléká, až když jsou děti připraveny na pobyt a zajistila dohled nad dětmi druhou pracovnící MŠ.
- Neprodluhuje zbytečně pobyt dětí v šatně.
- Pedagogické pracovnice se řídí směrnicí BOZP se kterou jsou seznámeny na začátku školního roku.

Opatření při pobytu venku

- K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu mimo území školy připadá na jednoho učitele: 20 dětí z běžných tříd; 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti se zdravotním postižením.
- Při vycházkách po vesnici učí děti chodit ve dvojicích a v zástupu tak, aby zajistil jejich bezpečnou chůzi, chodí po chodníku. Dbá na bezpečné přecházení vozovky k čemuž používá terčík. Děti na začátku a na konci řady mají bezpečnostní vesty. Pedagogické pracovnice průběžně seznamují děti s pravidly bezpečného chování na ulici a v dopravě.
- Pedagogická pracovnice předá dítě pověřené osobě jen na základě písemného pověření zástupcem dítěte.
- Na budově mateřské školy je k zajištění bezpečnosti nainstalován videotelefon.

Opatření při sportovních akcích, výletech

- Ředitelka školy určuje při vyšším počtu dětí nebo specifických činnostech (sáňkování, sportovní hry) nebo při pobytu v prostředí náročnějším na bezpečnost další zletilou osobu způsobilou k právním úkonům zajišťující bezpečnost dětí.

Opatření při úrazu

- Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoliv úraze, v případě potřeby zavolají lékařskou pomoc. V nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat ředitelku školy a zákonného zástupce dítěte.
- Úraz bude zaznamenán do knihy úrazů. U úrazů, kde bylo nutné ošetření lékařem vyplní ředitelka školy protokol o úraze v trojím provedení.

Kapitola 5

Popis a formy vzdělávání

V naší mateřské škole preferujeme výchovu k samostatnosti, posílení sebevědomí dítěte, uvědomění si co zvládnu, co umím, ale i co se mi nepodařilo, co se musím naučit.

Nabízené činnosti:

- Všestranně podporující osobnost dítěte v tělesném, rozumovém, estetickém, pracovním, citovém i sociálním rozvoji (sportovní dopoledne, lidové tradice, spolupráce s rodiči, pracovní dílny, vystoupení pro veřejnost, návštěvy divadla, pracovní dílny v muzeu, práce s encyklopediemi, zkoumání, pokusy, ukázky práce policie, záchranné služby, hasičů).
- Podporující vytváření vzájemných vztahů vlídnost, ohleduplnost, takt, tolerance, vzájemná pomoc, vytváření kamarádství a soupeření, pravidla chování.
- Posilující samoobslužné dovednosti a návyky, podporující jeho osobní samostatnost ve všech oblastech dětského konání při dodržení stanovených pravidel, která si s dětmi na začátku školního roku stanovíme, abychom měli určité mantinely chování. Jsou stanovena pravidla pro půjčování hraček, knih a jiných pomůcek, která si vysvětlujeme na začátku školního roku.
- Napomáhají k posilování jeho mravních vlastností a k upevňování jeho zdraví.
- Vedou je zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, pohyb, zájmy) ke spolupráci s rodinou při vytváření a upevňování zdravých a stravovacích návyků. Respektování potřeb každého dítěte, k péči o klidné a kulturní prostředí při stolování a upevňují správné návyky při stolování.
- Věnují maximální pozornost dětské tvořivosti a umožňují dětem seberealizaci ve všech podobách (samostatné myšlení, logická úvaha, vymýšlení her, kreativita při pracovních, výtvarných a pohybových činnostech, pomoc menším kamarádům). S dvouletými dětmi procvičujeme správnou manipulaci se stavebnicemi, procvičujeme jemnou motoriku, sestavování jednoduchých puzzle, nabízíme skládačky, stavebnice určené pro jejich věk.
- Věnují zvýšenou pozornost celkového řečového projevu dítěte (denní zařazování jazykových cvičení, rytmičtější říkadla, básní, sluchových cvičení a správnou výslovnost všech hlásek). U dvouletých dětí procvičujeme motivované říkanky spojené s dupáním, tleskáním. Učíme se jednoduchá říkadla spojená s pohybem, snažíme se poskytovat kultivovaný vzor řeči.
- Nabízíme dětem angažovat se při všech akcích v obci.

- Seznamují se s přírodou a přírodními jevy, kladou důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na její pozorování, napomáhají navazovat na poznatky a zkušenosti (zařazování programu enviromentální výchovy).
- Zaměřují se na oblast ekologie – aktivně chránit přírodu, umět se k ní správně chovat, třídit odpad (program EVVO, Den Země, výsadba stromků).

Ve vzdělání dětí upřednostňujeme

- Uvolňování hravých činností směrem k dětem.
- Zaměření na prožitkové učení.
- Tvořivost dětí ve všech oblastech – aktivita dětí převažuje nad řídicí činností pedagoga.
- Vedení dětí k samostatnosti, posilování sebevědomí, sebedůvěry, vedení dětí ke spolupráci, ke spolurozhodování a sounáležitosti s celým kolektivem.
- Stavíme na základních vědomostech a dovednostech dětí, zkušenostech z jejich rodin.
- Stále hledáme nové informace a náměty.
- Vítáme aktivitu a spolupráci rodičů.
- Tématické plánování podle ŠVP a následná reakce na zájmy a potřeby dětí, včetně stanovení dominantních dílčích kompetencí v oblasti rozvoje osobnosti.

5.1 Formy vzdělávání v mateřské škole

Vzdělávání v mateřské škole realizujeme prostřednictvím TVP, na kterém se podílejí pedagogické pracovnice. Je zpracováván v návaznosti na ŠVP a vychází z RVP. Vzdělávání se uskutečňuje po celý den pobytu dětí v mateřské škole, při všech činnostech, formou plánovaných tématických celků, které na sebe navazují. Počítá se s aktivní účastí dítěte.

5.2 Používané metody práce s dětmi

Dáváme přednost metodám praktickým před teoretickými:

- Názorné: pozorování, předvádění.
- Praktické: manipulace, experiment, pokus, práce s hračkami, materiálem, výtvarné a pracovní činnosti, lepení, vystřihování, konstruování, pohybové aktivity, grafomotorika, hudební a taneční činnosti, zpěv, hra na Orfovy nástroje.
- Verbální: rozhovor, dramatizace, popis obrázku, práce s knihou, časopisem, obrázkem – najdi, popiš, vyhledej.
- Metody kognitivních funkcí: třídění, porovnávání, řazení, orientace v prostoru, na ploše, analýza, syntéza.

Mezi didakticky zacílené činnosti patří činnosti:

- spontánní – různé hry se vzdělávací tematikou,
- řízené – poznávací bloky, cvičební bloky, záměrné získávání poznatků,
- didakticky zacílené činnosti – záměrné a spontánní,
- částečně řízené – různé druhy her

Pedagog je dětem nabízí ve vyváženém poměru. Jsou založeny na aktivní účasti dítěte omezující přijímání hotových poznatků, probíhají zpravidla v menší skupině či individuálně. Podstatnou součástí vzdělávání je tvořivá improvizace – pružné reagování na okamžitou situaci. Vzdělávání je založené na prožitcích dítěte, vlastní aktivitě, dítě se učí činnostmi, které obsahují prvky hry a tvořivosti a podněcují k zájmu o poznávání a získávání nových zkušeností a dovedností.

V těchto činnostech používáme integrovaného vzdělávání, pomocí něhož můžeme slučovat poznatky z více oborů a využívat různých metod učení, jako je:

- interaktivní učení
- prožitkové učení – učení, které vychází z vlastní zkušenosti a prožitku, je to způsob učení, který je pro dítě přirozený a jemu vlastní, v předškolním věku je realizován prostřednictvím didaktického stylu s nabídkou (učitelka připraví vzdělávací aktivity, nabídne je dětem a děti si individuálně a svobodně volí)
- kooperativní učení – učení založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných složitějších problémů a situací, učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánované činnosti, spolupracovat, pomáhat si
- tématické učení – spočívá ve vyhledávání témat, činností a situací, které jsou dětem blízké, srozumitelné a umožňují, aby děti očekávané poznatky, dovednosti a postoje dokázaly v reálných souvislostech prakticky využít
- spontánní sociální učení – učení je založené na principu přirozené nápodoby chování a jednání a vytvoření celoživotních postojů a vzorců chování platných po celý život
- projektové učení – uplatňované při zpracování integrovaných bloků
- činnostní učení – dítě projevuje vlastní iniciativu
- problémové učení – řešení konkrétního problému

V rámci logopedické prevence zařazujeme do vzdělávání logopedické chvílky, rozvíjíme komunikativní dovednosti dětí. V případě podezření na logopedickou vadu spolupracujeme s rodiči a klinickým logopedem. V průběhu školního roku děti zhlédnou různá divadelní představení.

Kapitola 6

Školní vzdělávací systém

Školní vzdělávací program „Ať je léto nebo zima ve školce je vždycky prima“ umožňuje dětem poznávat svět, který je obklopuje v jeho pestrosti a barevnosti. Je zpracován do 10 tematických bloků. Podtémata si volí učitelky a na jejich základě si tvoří TVP. Jakým způsobem podtémata učitelky zpracují, záleží na jejich zkušenostech a kreativitě.

Naše mateřská škola zpracovává ŠVP v souladu s RVP pro předškolní vzdělávání a v souladu s obecně právními předpisy. Program činnosti naší mateřské školy vychází z potřeb dětí, které do mateřské školy docházejí, z našich poznatků z předchozího ŠVP a z podmínek, které naše mateřská škola má. Velkou roli hraje také to, že jsme jednotřídní vesnickou školou, ke které patří školní dvůr se zahradou vybavenou pískovištěm a průlezkami.

Při práci s dětmi se snažíme naplňovat cíle předškolního vzdělávání podle RVP PV. Děti chápeme jako jedinečnou a neopakovatelnou osobnost, která již v tomto věku má právo být sama sebou a právě jako taková má být akceptována. Snažíme se o to, aby z dětí vyrostli slušní, samostatní lidé, kteří umí pozdravit, poděkovat, pomoci ostatním a podívat se zpříma druhému do očí.

Velikou roli zde hraje komunikace, protože komunikace znamená vyměřovat si a sdílet informace s ostatními lidmi a dělit se s nimi o svoje myšlenky, pocity a otázky. Vedeme děti k otevřenému komunikaci bez ostychu a zábran s uměním trpělivě naslouchat druhým. Děti se učí žít ve skupině kamarádů, respektovat jeden druhého i s jeho názory, ale umět také říct svůj vlastní názor. Jde především o partnerskou komunikaci, v níž je rozhodující přijetí, náklonnost a důvěra ke každému dítěti.

Chceme, aby pro dítě vznikl dostatečný prostor k uplatnění mnohostranných aktivit, aby mělo bohatou příležitost se projevit, možnost spolurozhodovat, být zodpovědné za své činy a souhlasit i oponovat.

Vzdělávací proces v naší mateřské škole je cílevědomý a plánovaný. Jsou v něm spontánní i řízené aktivity vyvážené v poměru, který odpovídá potřebám a možnostem dětí. Didakticky cílené činnosti, které dětem nabízíme jsou pedagogicky přímo nebo nepřímo motivovány.

Je v nich zastoupeno spontánní a záměrné učení. Jsou založeny na aktivní účasti dítěte omezující přijímání hotových poznatků, které využívá zejména prožitkového a situačního učení a probíhá v menších skupinách či individuálně. Pro děti se snažíme vytvářet dostatečně podnětné prostředí, s pestrým obsahem a bohatou nabídkou činností.

Záměrem výchovného působení a filozofií naší školy je vytvořit mateřskou školu, která bude

místem pro radostnou hru, získávání nových zkušeností, navazování prvních přátelství, objevování svých možností a prohlubování dovedností. Chceme umožnit dětem prožít šťastné dětství tím, že jim vytvoříme pohodové a přátelské prostředí, kde se budou cítit spokojeně, kde zavládne kamarádská nálada a pochopení.

Cíle a záměry

- Rozvíjíme děti v oblasti psychické, fyzické, i sociální. Chceme, aby dítě na konci docházky do mateřské školy bylo jedinečnou, samostatnou osobností, schopnou zvládnout takové nároky života, které jsou na ně kladeny a zároveň i ty které ho nevyhnutelně čekají.
- Chceme, aby získávání nových poznatků bylo pro děti dobrodružným procesem, který v dětech probouzí touhu vědět o okolním světě stále více a potřebuje vyvíjet vlastní aktivitu.
- Chceme, aby u nás byly děti šťastné a spokojené a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.
- Časový prostor k realizaci zůstává otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost pedagogických pracovníků.
- ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí, a který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z evaluace, se stálým sebevzděláváním pedagogů a s postupnými změnami podmínek, které jej ovlivňují.

ŠVP byl zpracován podle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a v souladu s obecně platnými předpisy. ŠVP vychází z analýzy činnosti mateřské školy z předchozího období a z posouzení dosavadní práce a porovnání s požadavky RVP PV. ŠVP je zpracován do 10 tematických bloků, které vycházejí z praktických životních problémů a situací a jsou zaměřeny k určitým činnostem.

Motto školy:

„Nejvíce dítě pozná a pochopí to, na co si může sáhnout, co prožije a prozkoumá.“

Individuální vzdělávání

- na základě písemného oznámení zákonného zástupce je možné uskutečnit individuální vzdělávání (oznámení obsahuje: jméno/a, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, období, ve kterém má být umožněno a důvod). Oznámení musí být podáno nejpozději 3 měsíce před zahájením školního roku, který následuje, tedy do konce května.
- zákonný zástupce následně obdrží doporučení v oblastech individuálního vzdělávání a termíny, ve kterých se dostaví s dítětem k ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech.
- termíny jsou závazné a v případě neuskutečnění bude Individuální vzdělávání ukončeno. Termíny ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech se uskuteční: 1. středu v měsíci listopadu, náhradní termín 1. středu v měsíci prosinci.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ať už jsou tyto děti vzdělávány v běžné mateřské škole, či v mateřské škole zřízené podle §16 odst. 9 školského zákona.

- Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/20016 Sb.
- Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně slouží pro zpracování PLPP ŠVP, a pro děti s přiznanými opatřeními od druhé stupně je podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.
- Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je jak volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, tak i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů a ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné, vytvořit mu vhodné podmínky pro jeho přijetí do kolektivu. K tomu je nezbytně nutná spolupráce s rodiči všech dětí ve školce, dále komunikace učitele s odborníky a využívání dalších služeb školských poradenských zařízení.
- Snahou pedagogů je (stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají) vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.
- Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Individualizovaná pomoc učitele

- Učitelka v MŠ eviduje přijaté děti, provádí pedagogickou diagnostiku pro zjišťování vzdělávacích specifik a počátečních obtíží zejména v logopedické, motorické, ale i sociální stránce. Realizuje dopomoc, vytváří materiály na míru, spolupracuje s rodiči. Pokud zjistí, že ve vzdělávacích oblastech má dítě velké deficity, iniciuje po dohodě s rodiči řešení problému v prostředí školy za spolupráce pověřeného pracovníka, který vytvoří PLPP.

Plán pedagogické podpory (PLPP) – podpůrná opatření 1. stupně

- Vytváří se po dohodě s rodiči na pomoc dítěti s problémy ve vzdělávacích oblastech, je strukturovaný a cílený na jednotlivé oblasti a přístupy. Definuje silné a slabé stránky, podílí se na něm učitel, rodič, případně další odborník. Plán PLPP se uskutečňuje nejen ve škole, ale i v rodinném prostředí, kdy nejen učitelka, ale i rodič pracují na zlepšení. Pokud ani po zavedení PLPP nenastává zlepšení ve vzdělávacích oblastech, na který byl zaměřen, tak zpravidla do 3měsíční období doporučeno kontaktovat školské poradenské pracoviště.

PLPP 2. – 5. stupeň, případně Individuální vzdělávací plán (IVP)

- Pokud u dítěte nedošlo ke zlepšení ve vzdělávacích oblastech během 3 měsíců, kdy probíhal zacílený PLPP, je rodičům doporučeno vyšetření dítěte v poradenském zařízení, kde proběhne komplexní vyšetření.

- V případě potvrzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte je postupováno podle doporučení poradenského pracoviště. V pravidelných intervalech probíhá vyhodnocování případného IVP a doporučovaných postupů s SPC nebo PPP.

Vzdělávání dětí nadaných

- Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.
- Mateřská škola, v případě diagnostikovaného nadání spolupracuje se školským poradenským pracovištěm, zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Následně je vypracován plán podpůrných opatření, třídní vzdělávací program a individuální vzdělávací plán je přizpůsoben jejich schopnostem.
- Cíleně se zaměřujeme na rozvoj známek nadání v oblasti estetiky (výtvarné a keramické tvoření), v oblasti hudební (seznamování s hudebními nástroji – klavír, kytara, bongu, doprovodné nástroje), v oblasti dramatické, v oblasti environmentální (ekologické zaměření školy), v oblasti předčtenářské gramotnosti (návštěva knihovny, možnost půjčování knížek každý den před spaním) a v oblasti předmatematických představ

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

V naší mateřské škole jsou děti ve věku od 2–3 let. Učitelky mají velmi citlivý vztah k těmto dětem. Pro posílení pedagogického personálu je přijata školní asistentka, která spolupracuje s učitelkami a pomáhá zejména při sebeobsluze, se zajištěním osobní hygieny dětí a dohledu při hře. Režim dne je upraven s ohledem na potřeby dětí. Od února 2019 je zaměstnána další učitelka, aby se denně mohly překrývat. Největší prostor je věnován volné hře. Pro pobyt venku je využívána zahrada MŠ, jsou voleny krátké procházky do okolí MŠ. Všechny činnosti jsou voleny s ohledem na věk dětí, pokud pracujeme s celou skupinou (třídou), dvouleté děti se účastní aktivit pouze kratší dobu. Děti mají dostatek času na odpočinek. Hračky a pomůcky pro dvouleté děti jsou ve spodních skříňkách a viditelně umístěné. Postupně jsou dokupovány hračky a pomůcky, které jsou vhodné pro děti od dvou let.

6.1 Tematický blok – Září – Třída plná kamarádů

Charakteristika tématu

Děti se začleňují do kolektivu, seznamují se s prostředím, se zaměstnanci MŠ, režimem dne, novými kamarády, s pravidly, které je potřeba dodržovat. Rozšiřují si poznatky o rodině, učí se kamarádským vztahům s vrstevníky. Seznamují se s novými činnostmi a hrami, upevňují si získané vědomosti a návyky. Naší snahou je, aby vše proběhlo hladce a aby se děti do mateřské školy těšily.

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu, rozvoj tvořivosti
- získání relativní citové samostatnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného socio-kulturního prostředí, porozumění základním projevům
- neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto uznávané
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

Podtémata

- Já a moje školka
- Třída plná kamarádů
- Moje rodina
- O poslední vlaštovce

Očekávané výstupy

- zvládá sebeobsluhu, uplatňuje základní hygienické a zdravotně preventivní návyky (osobní hygiena, přijímání potravin, tekutin, umí stolovat, postará se o sebe a své osobní věci, obléká a obouvá se apod.)
- zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (úklid hraček, pomůcek, udržuje ve třídě i na zahradě pořádek)
- domluví se slovy i gesty, pozná většinu toho čím je obklopeno, odloučí se na delší dobu od rodičů, je aktivní i bez jejich podpory
- přirozeně a bez zábran komunikuje s druhým dítětem, navazuje a udržuje dětská přátelství, navazuje kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překoná stud, má respekt
- uplatňuje návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým i ostatními dětmi (zdraví známé i děti i dospělé, uposlechně pokynů apod.)
- adaptuje se na život ve škole – přizpůsobí se společnému programu, spolupracuje a spoluvytváří prostředí pohody, vnímá umělecké i kulturní podněty – sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení

- orientuje se bezpečně ve známém prostředí budovy školy a jejím blízkém okolí, osvojí si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Vzdělávací nabídka

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu hraček, uložení pomůcek apod.
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, hračkami, které je obklopují (seznámení s modelínou, práce s papírem, vkládací mozaiky, puzzle)
- konstruktivní a grafické činnosti (stavebnice různých velikostí, výtvarné činnosti, volné kreslení)
- hudební a hudebně pohybové činnosti (poslech písní, říkadla, zpěv učitelky, melodizace říkadla, taneční a pohybové hry, deklamace říkadla)
- individuální a skupinová konverzace, vyprávění zážitků – komunitní kruh
- poslech čtených, vyprávěných nebo divadelních pohádek, scének, říkadla s pohybem, dechová cvičení, prstová cvičení, artikulační cvičení
- spontánní hra, činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu – nabídka různých her, doplňků k nim, zapojení učitele do hry
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem, s dospělým, skupinové námětové hry, společenské hry, pohybové hry, a různé skupinové činnosti
- běžné každodenní setkání s pozitivními vzory vztahů a chování – dítě druhé dítě, dítě – učitelka, dítě – rodič apod.
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy, volnost pohybu, pitný režim, receptivní dramatické činnosti, laskavost,
- vlastní skříňky s vlastní značkou, dostupnost hygienického zařízení, pobyt venku
- přirozené pozorování blízkého okolí mateřské školy, vesnice, okolní přírody

Klíčové kompetence

- objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých znaků, pojmů, symbolů
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpoznává nevhodné chování, vnímá ubližování, nespravedlnost, agresivitu a lhostejnost
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých

6.2 Tematický blok – Říjen – Dary podzimu

Charakteristika tématu

V tomto podzimním bloku se děti seznamují s charakteristickými znaky podzimu, pozorují a vnímají změny počasí a přírody, podzimní práce na zahradě a na polích, sklizeň ovoce a zeleniny a jejich poznávání všemi smysly. Děti pozorují přípravu přírody na zimní spánek – rostliny, živočichové.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé motoriky, užívání všech smyslů
- osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluvní projev, vyjadřování)
- rozvoj a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému), rozvoj paměti, pozornosti a představivosti
- poznání sebe sama (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování k druhým lidem (v rodině, mateřské škole, dětské skupině)
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se) přináležet k tomuto společenství a přijímat základní hodnoty v něm uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků, a dovedností dítěte
- vytváření elementární povědomí o přírodě, o její rozmanitosti

Podtémata

- Co vyrostlo na poli?
- Vitamíny ze zahrádky – zelenina
- Vitamíny ze zahrádky – ovoce
- Podzimní les sovičky Jülie
- V barevném světě podzimu

Očekávané výstupy

- vědomě napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobí jej podle pokynu, vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku (zachází s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním, s grafickým a výtvarným materiálem a s jednoduchými hudebními nástroji...)
- naučí se z paměti krátké texty, reprodukuje říkanky, písničky, pohádky, porozumí slyšenému – zachytí hlavní myšlenku příběhu a sleduje děj
- chápe prostorové pojmy – nahoře, dole, mezi, vpravo, vlevo, za, pod, nad, vedle, vyjadřuje své prožitky, svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

- přirozeně a bez zábran komunikuje s druhým dítětem, navazuje a udržuje dětská přátelství, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná
- uplatňuje základní společenské návyky ve styku s dospělými i s dětmi (zdraví známé dospělé i děti, rozloučí se, poprosí, poděkuje, naslouchá, požádá o pomoc, vyslechne sdělení, uposlechne pokyn apod.)
- vnímá umělecké a kulturní podněty, pozorně naslouchá, sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení
- osvojí si elementární poznatky o přírodě a přírodních jevech, se kterými se dítě setkává doma i ve svém okolí, o životě, zdraví a činnostech člověka s tím související

Vzdělávací nabídka

- pohybové hry a činnosti k rozvoji přirozených cvičení - vzpřímená chůze s vyhýbáním vpřed, vzad, po špičkách, s podupy, s potlesky, libovolným směrem, za vedoucím, určeným směrem, ve dvojicích, spontánní běh v přírodním terénu, běh určeným směrem, výběh na znamení, střídání chůze a běhu na zrakové a sluchové signály, pohupy v kolenou s hmoty pažemi, poskoky snožmo na místě, s otočkou, do stran, přeskok nízké překážky snožmo, lezení, plížení vpřed i pod nízkou překážkou, uchopování míčů různých velikostí, koulání míčů libovolným a určeným směrem (obouruč, jednoruč, hlavou, nohama), hod před sebe jakýmkoliv způsobem (mladší), hod určitým směrem (starší), převaly na žíněnce, chůze, „kačenky“, „žabí skoky“, „zaječí skákání“, stoj jedno nož
- hry s drobnými mozaikami, stavebnicemi, navlékacími tvary, modelovací hmotou, přírodninami, výtvarný činnosti, práce s papírem, lepidlem, s nůžkami (starší), grafomotorické cvičení, pracovní listy, upevňování sebeobsluhy, hygienických návyků
- rytmičtější slova, dělení na slabiky (říkadla), sluch a artikulační cvičení, vyprávění prožitých událostí, pohádek podle obrazového materiálu, recitace, dramatizace, zpěv písní, zvyšování používání přídavných jmen Jaké může být? Co je to?
- Vydělování podstatných znaků na základě zobecňování, orientace v číselné řadě do 5, rozlišování pojmů více x méně, řešení problémových otázek např. Co bychom mohli dělat s... , hádanky, manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- hry s výtvarným a přírodním materiálem, pracovní dílna pro rodiče podporující tvořivost, konstruktivní, tanečně pohybové a dramatické aktivity rozvíjející vlastní fantazii a tvořivost dětí, výlety nebo vycházky do přírody, hry a činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních, hry na podporu sebevědomí, zdraví, správné péči o tělo
- sociální a interaktivní hry (námětové, dramatické, hudebně pohybové, cvičení s padákem, společenské hry, komunitní kruhy, poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- postupné společné tvoření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě, každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování, skupinové náměty, dramatické, konstruktivní hry umožňující dětem spolupodílet se na průběhu i výsledcích, příprava a realizace oslav, svátků a narozenin dětí, návštěva divadla v MŠ nebo DK
- pozorování přírody v reálu i zprostředkovaně, seznámit se s pojmem „úroda“, poznávat různé druhy ovoce, zeleniny, polních plodin, možnosti jejich využití pro člověka – zpracování, jejich význam pro zdraví, pozorovat krásu barevného podzimu, všimnout si tvarů listů, plodů, umět popsat počasí, vědět, jak se správně oblékat vzhledem k počasí, čeho se vyvarovat, abychom si neublížili, seznámit se s některými druhy zvířat a ptáků ve volné přírodě a s jejich ochranou před blížící se zimou

Klíčové kompetence

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury a přírody, o jeho rozmanitostech a proměnách, řeší problémy, na které stačí známé a opakující se situace se snaží řešit
- samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

6.3 Tematický blok – Listopad – Lístek mi na dlaň spad

Charakteristika tématu

Pomocí prožitkových činností, zejména procházek po okolí školy, kde děti mohou sledovat výrazné změny v přírodě se učí vnímat životní koloběh nejen v přírodě, ale i u zvířat, poznávat kulturní události, tradice, zvyky, vnímat změny počasí. Děti poznávají a respektují ubývání sil slunce, postupné mizení barev a energie v přírodě i v lidském těle.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace pohybů oka a ruky)
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, radosti z objevovaného)
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí, rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

Podtémata

- Svatý Martin
- Co umí vítr a déšť
- Poznáváme svoje tělo
- Výživou ke zdraví

Očekávané výstupy

- koordinuje lokomoci, pohybové dovednosti, prostorovou orientaci a běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládá překážky, používá různé náčiní, vědomě napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobí jej podle pokynu)
- porozumí slyšenému, zachytí hlavní myšlenku příběhu, sleduje děj
- uvědomí si svá práva ve vztahu k druhému a přizná stejná práva druhým
- vnímá umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchá, sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení a umí je hodnotit
- osvojí si elementární poznatky o okolním prostředí

Vzdělávací nabídka

- pohybové hry a činnosti k rozvoji přirozených cvičení, vzpřímená chůze s vyhýbáním vpřed, vzad, po špičkách, s podupy, s potlesky, libovolným směrem, za vedoucím, určeným směrem, ve dvojicích, spontánní běh v přírodním terénu, běh určeným směrem, výběh na znamení, střídání chůze a běhu na zrakové a sluchové signály, pohupy v kolenou s hmity pažemi, poskoky snožmo na místě, s otočkou, do stran, přeskok nízké překážky snožmo, lezení v podporu dřepmo vpřed, vzad, „po třech“, plížení vpřed i pod nízkou překážkou, uchopování

- míčů různých velikostí, koulení míčů libovolným a určeným směrem (obouruč, jednoruč, hlavou, nohama), hod před sebe jakýmkoliv způsobem (mladší), hod určitým směrem (starší), převaly na žíněnce, chůze, „kačenky“, „žabí skoky“, „zaječí skákání“, stoj jednož
- hry s drobnými mozaikami, stavebnicemi, navlékacími tvary, modelovací hmotou, přírodninami, výtvarné činnosti, práce s papírem, lepidlem, nůžkami (starší), grafomotorická cvičení, pracovní listy, upevňování sebeobsluhy a hygienických návyků
 - rytmičtější slova, dělení na slabiky (říkadla), sluch a artikulační cvičení, vyprávění prožitých událostí, pohádek podle obrazového materiálu, recitace, dramatizace, zpěv písní, zvyšování používání přídavných jmen Jaké může být? Co je to?
 - Vydělování podstatných znaků na základě zobecňování, orientace v číselné řadě do 5, rozlišování pojmů více x méně, řešení problémových otázek např. Co bychom mohli dělat s..., hádanky, manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
 - hry s výtvarným a přírodním materiálem, pracovní dílna pro rodiče podporující tvořivost, konstruktivní, tanečně pohybové a dramatické aktivity rozvíjející vlastní fantazii a tvořivost dětí, výlety nebo vycházky do přírody, hry a činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních, hry na podporu sebevědomí, zdraví, správné péči o tělo
 - sociální a interaktivní hry (námětové, dramatické, hudebně pohybové, cvičení s padákem, společenské hry, komunitní kruhy, poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
 - postupné společné tvoření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě, každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování, skupinové náměty, dramatické, konstruktivní hry umožňující dětem spolupodílet se na průběhu i výsledcích, příprava a realizace oslav, svátků a narozenin dětí, návštěva divadla v MŠ nebo DK
 - pozorování přírody v reálu i zprostředkovaně, seznámit se s pojmem „úroda“, poznávat různé druhy ovoce, zeleniny, polních plodin, možnosti jejich využití pro člověka – zpracování, jejich význam pro zdraví, pozorovat krásu barevného podzimu, všimnout si tvarů listů, plodů, umět popsat počasí, vědět, jak se správně oblékat vzhledem k počasí, čeho se vyvarovat, abychom si neublížili, seznámit se s některými druhy zvířat a ptáků ve volné přírodě a s jejich ochranou před blížící se zimou

Klíčové kompetence

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá všeho co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- všímá si dění a problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatizačními)
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor, svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat a řídit

6.4 Tematický blok – Prosinec – Vánoce a nadílka

Charakteristika tématu

Období mapuje rozsáhlý celek příprav Vánoc až po jejich konec. Přes nepřízeň počasí je to období těšení, plné ruchu, úklidu, pečení a tradičních vůní. Období opředené čekáním na Ježíška a dárky pod stromečkem. Děti by měly toto období vnímat jako čas klidu, pohody, lásky k ostatním, těšení se a příprav na Vánoce. Celým obdobím by se mělo prolínat obdarování, porozumění, úcta, láska a sblížení.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka)
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností (verbální i neverbální) a kultivovaného projevu, rozvoj poznatků, schopnosti a dovednosti umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- posilování prosociálního vztahu k ostatním lidem (v rodině, ve škole, u ostatních dětí)
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Podtémata

- Adventní těšení
- Peklo, peklo, peklíčko
- Z pohádky do pohádky
- U vánočního stromečku

Očekávané výstupy

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládá překážky, hází a chytá míč, pohybuje se na sněhu a ledu)
- správně vyslovuje, pracuje s dechem i tempem řeči, pojmenuje většinu toho čím je obklopeno
- přirozeně a bez zábran komunikuje s ostatními dětmi a dospělými
- odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná
- vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládá základní hudební dovednosti, zvládá dramatizaci
- vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pozoruhodný, nečekaně pestrý a různorodý

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti chůze, běh, skoky, poskoky, pohybové činnosti (změny poloh těla na místě) sezónní činnosti, pohybové hry a činnosti k rozvoji přirozených cvičení, vzprímená chůze s vyhýbáním vpřed, vzad, po špičkách, s podupy, s potlesky, se změnami na pokyn paní učitelky, libovolným směrem, za vedoucím, určeným směrem, ve dvojicích, spontánní běh v přírodním terénu, běh určeným směrem, výběh na znamení, střídání chůze a běhu na zrakový nebo sluchový signál, pohupy v kolenou s hmity pažemi, poskoky snožmo na místě, s otočkou, do stran, přeskok přes nízké překážky snožmo, lezení v podporu dřepmo

vpřed, vzad, plížení vpřed i pod nízkou překážkou, uchopování míčů různých velikostí, koulení míčů libovolným i určeným směrem (obouruč, jednoruč, hlavou, nohama) hod před sebe jakýmkoliv způsobem (mladší), hod určeným směrem (starší), převaly na žíněnce, „zaječí skákání“, vrána letí, stoj jednožož, HPH, TPH, relaxace

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty a pomůckami, nástroji a materiály, které je obklopují a jejich praktickým používáním (ORN)
- výtvarné činnosti, práce s papírem, lepidlem, nůžkami (starší), modelínou, grafomotorická cvičení, pracovní listy, upevňování sebeobslužné návyky, čistota při práci
- rytmiizace slov, dělení na slabiky (říkadla), sluchová a artikulační cvičení, vyprávění prožitých událostí pohádek podle obrazového materiálu, recitace, dramatizace, zpěv písní, zvyšování používání přídavných jmen – Jaké může být...?
- vydělování podstatných znaků na základě zobecňování, orientace v číselné řadě do 5, rozlišování pojmů více × méně, řešení problémových otázek Co bychom mohli dělat s...?, hádanky, manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- hry s výtvarným a přírodním materiálem podporující tvořivost, konstruktivní, tanečně pohybové a dramatické aktivity rozvíjející vlastní fantazii a tvořivost dětí, vycházky do přírody, hry a činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních, hry na podporu sebevědomí
- sociální a interaktivní hry (námětové, dramatické, hudebně pohybové, cvičení s padákem, společenské hry, komunitní kruh, poslech pohádek a příběhů, s vánočním a etickým obsahem a poučením, příprava vystoupení pro rodiče a veřejnost, postupné společné tvoření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě, každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování, skupinové náměty, dramatické, konstruktivní hry umožňující dětem spolupodílet se na průběhu i výsledcích, příprava a realizace oslav svátků a narozenin dětí, návštěva muzea, kulturních pořadů v MŠ nebo DK. Pozorování přírody v reálu i zprostředkovaně, seznámit s pojmem „adventní doba“, poznat příběh o narození Ježíška, pronikat a vyzkoušet si různé adventní zvyky, porozumět tradici vánočních svátků v souladu s děním v rodině, okolí dítěte a společnosti. Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat básničky, písničky, zvládnout jednoduchou dramatickou roli apod. Umět pojmenovat většinu toho čím je dítě obklopeno. Činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující a umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení.

Klíčové kompetence

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých znaků a symbolů, rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou, průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

6.5 Tematický blok – Leden – Zimní radosti i starosti

Charakteristika tématu

Cílem bloku je vést děti k pozorování změn počasí, uvědomit si, jak počasí ovlivňuje naše oblékání, činnosti a zájmy. Děti se seznamují s charakteristickými znaky zimního počasí, učí se, jak dbát o svoje zdraví (oblečení, bezpečnost při zimních sportech. Z vlastního pozorování i podle obrázků z knih poznávají, co se děje v přírodě.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj fyzické i psychické věku přiměřené zdatnosti rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální výtvarné, hudební, pohybové a dramatické
- rozvoj a kultivace mravního a estetického citění, vnímání a prožívání kooperativních dovedností
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora zájmu o učení

Podtémata

- Tři králové
- Sport pro radost a zdraví
- Paní zima čaruje

Očekávané výstupy

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, pohybuje se na sněhu a ledě
- vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity a mínění, úsudky, ve vhodně formulovaných větách
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržuje herní pravidla
- rozlišuje některé obrazové symboly, piktogramy, číslice, písmenka
- přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnává se s ním

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, lezení, házení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti základní gymnastika a turistika, sezónní hry, pohybové hry apod.
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami a nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým využíváním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, osobního zdraví a vytváření zdravých životních návyků
- konstruktivní a grafické činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

- společné diskuze, rozhovory, vyprávění, individuální a společná konverzace (vyprávění zážitků, příběhů podle skutečnosti i obrazového materiálu)
- grafické napodobování symbolů, čísel, tvarů, písmen
- prohlížení a čtení knížek
- přednes, recitace, zpěv
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- motivovaná manipulace s předměty
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou, základní geometrické tvary, číslice, písmena
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené, časové a logické posloupnosti dějů, příběhů, a událostí
- spontánní hra
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, hudební a pohybové) sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudebně pohybové činnosti, výtvarné hry a etudy
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry a dramatizace)
- praktické využívání a užívání technických předmětů, hraček, a dalších předmětů a pomůcek se kterými se dítě setkává
- dodržování pravidel her a jiných činností, jednat spravedlivě
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému, k ochotě se rozdělit o hračku, půjčit hračku, respektovat druhého, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

Klíčové kompetence

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky, chápe, že zájem o to co se kolem děje činnost a pracovitost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost a pohodlnost jsou nevhodné

6.6 Tematický blok – Únor – Co děláme celý den

Charakteristika tématu

Čas, který se pro nás v MŠ nese v duchu humoru, vtipu, veselí a lásky ke svým bližním. Cílem období je seznámit děti s lidovými tradicemi v období masopustu, společně prožít radost a lásku, poznat humor a vtip v lidové slovesnosti, v písních i čas radosti mezi blízkými, kteří nás obklopují.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytvoření základů pozitivních vztahů ke kultuře a umění, dovednosti umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi a společností ve které žijeme

Podtémata

- Pekař peče housky
- Masopustní veselí
- Karnevalový rej
- Co děláme celý den

Očekávané výstupy

- zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládá překážky, hází a chytá míč, užívá různých náčiní, pohybuje se ve skupině dětí)
- zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postará se o hračky, pomůcky, udržuje ve třídě pořádek a uklidí po sobě)
- naučí se z paměti krátké texty (reprodukuje říkanky, písničky, pohádky, zvládá jednoduchou dramatickou úlohu)
- zachová správné držení těla, vědomě napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru, sladí s rytmem a hudbou, zachází se sportovním náčiním a nářadím, drobnými nástroji, výtvarnými pomůckami, pracovním materiálem, hudebními nástroji

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení) nelokomoční (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, práce s papírem a lepidlem a různými materiály

- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- individuální a skupinové konverzace (vyprávění zážitků, příběhů podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) poslech čtených, vyprávěných a divadelních pohádek, scének, říkadla s pohybem, sluchové hry, dechová, artikulační a prstová cvičení apod.)
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a čtení knížek
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, porovnání apod.)
- hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, obrazce – GT)
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- různé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty aj.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledku
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (karneval, kulturní programy, oslavy)
- tvůrčí činnosti podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

Klíčové kompetence

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si pamatuje
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, spontánně vymýšlí nová řešení, hledá různé možnosti a varianty
- vyjadřuje a sděluje své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými aj.)
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- uplatňuje základní společenské návyky a pravidla
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

6.7 Tematický blok – Březen – Když jaro ťuká na vrátka

Charakteristika tématu

Období změn v přírodě související s blížícím se jarem. Děti pozorují a vnímají krásy probouzející se přírody – rostoucí tráva a život v ní, první květiny, rašící stromy a keře, první mlád'ata, voda v přírodě, vliv počasí na život na Zemi. Začínáme chodit ven, pohybujeme se po místních komunikacích. Děti jsou vedeny k bezpečnosti a ochraně zdraví. V tomto bloku se děti seznamují s dopravními prostředky a základními pravidly silničního provozu.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- vytváření zdravých životních návyků důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému)
- rozvoj schopností sebeovládání
- rozvoj sebepoznávání, přiměřených praktických dovedností
- seznamování se s okolní přírodou, světem zvířat, osvojení si základních poznatků o prostředí v němž dítě žije
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Podtémata

- **Když jaro zaťuká**
- **Kniha „Studnice moudrosti“**
- **Dopravní prostředky**
- **Pozor svítí červená – co to asi znamená**

Očekávané výstupy

- zachová správné držení těla, vědomě napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru a sladí ho s rytmem a hudbou, zachází se sportovním náčiním a nářadím, drobnými nástroji, výtvarnými pomůckami, pracovním materiálem, hudebními nástroji
- vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, naučí se z paměti krátký text, píseň, zvládá jednoduchou dramatickou úlohu, rozlišuje některé obrazné symboly a porozumí jejich významu, projevuje zájem o knihy, soustředěně poslouchá četbu, hudbu nebo sleduje divadlo
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v MŠ a herní pravidla,
- zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslí, maluje, modeluje, tvoří výrobky z papíru a jiných materiálů)
- má povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení) nelokomoční (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, práce s papírem, lepidlem a různými materiály
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti, úklid a úprava prostředí apod.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, hádanky, vokální činnosti
- společné diskuze, rozhovory (vyprávění zážitků, příběhů podle skutečností i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- poslech čtených, vyprávěných nebo divadelních pohádek, scének, říkadla s pohybem, sluchové hry, dechová, artikulační a prstová cvičení apod.)
- přednes, recitace, dramatizace a zpěv
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál), jejich charakteristických znaků a funkcí
- konkrétní manipulace a experimenty s materiálem a předměty
- hry nejrozumnějšího zaměření podporující tvořivost a představivost
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické–logické, obrazové–pojmové)
- činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (číslice, písmena, piktogramy, značky, obrazce)
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, aj.)
- společenské hry, společné aktivity nejrozumnějšího zaměřením
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách, hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty, léky, kontakt se zvířaty, jedovatými rostlinami, chemické látky, požár, povodeň, povětrnostní jevy)
- hry a aktivity na téma dopravy
- praktické činnosti, na jejich základě se dítě seznamuje s různými přírodními a umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace apod.)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, živočichové, roční období)

Klíčové kompetence

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá co se děje kolem něho, chce porozumět věcem, jevům, dějům, které kolem sebe vidí
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- chápe, že zájem o to, co se děje kolem, činnost a pracovitost jsou přínosem, že naopak lhostejnost, nevšímavost a pohodlnost mají nepříznivé důsledky

6.8 Tematický blok – Duben – Mezi zvířátky

Charakteristika tématu

Přichází jaro a síly se navrátily. Děti se seznamují s velikonočními tradicemi a zvyky, připravují jarní a velikonoční výzdobu, učí se písně, básně a koledy. Příroda se probouzí, čaruje. Je to období čarodějnic ve smyslu úklidu domovů, zahrady a školky. Děti se seznamují s některými druhy domácích, volně žijících a exotických zvířat. Celek je rozdělen do čtyř tematických částí, které kopírují probouzení přírody.

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod., ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit vlastním projevem
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí v němž dítě žije

Podtémata

- Volně žijící zvířátka
- Svátky jara
- Babiččin dvoreček
- „Návštěva v ZOO“
- Rej čarodějnic

Očekávané výstupy

- zvládne základní pohybové dovednosti a orientaci v prostoru, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládá překážky, hází, chytá míč, užívá různé náčiní, pohybuje se ve skupině dětí)
- zaměřuje se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhaluje podstatné znaky, vlastnosti předmětů, či jevů, základní charakteristické znaky a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vyjadřuje svou fantazii a představivost v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických i ve slovních výpovědích k nim)
- zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslí, používá barvy, modeluje, tvoří z papíru a různých materiálů apod.)
- osvojí si elementární poznatky o okolním prostředí

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti, změny poloh a pohybů na místě a jiné činnosti, základní gymnastika, sezónní činnosti, míčové hry, turistika
- zdravotně zaměřené činnosti, relaxační cviky, uvolňovací cviky, dechová cvičení
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, materiálem
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy zevnějšku
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nářadím a náčiním, a materiálem, zacházet s výtvarným materiálem, s tužkou, barvami, nůžkami, modelovací hmotou, jednoduchými hudebními nástroji
- společné diskuze, rozhovory, individuální i skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění dle fantazie, obrázků, slyšeného od ostatních)
- prohlížení, „čtení knížek“
- hry zaměřené na rozlišování zvuků a tónů
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování znaků, čísel, a písmen
- poslech čtených či vyprávěných pohádek, sledování filmových či divadelních pohádek
- spontánní hry, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazné, pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zajišťující radost a pohodu, spokojenost a veselí
- výlety do okolí, do přírody, po vesnici, do města
- činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a pohybové hry, výtvarné hry a dramatické etudy
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému, k ochotě se rozdělit s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci si, vyřešit vzájemný spor
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty, umožňující dětem se spolupodílet na jejich průběhu a výsledcích)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (slavností v rámci zvyků a tradic, kulturní programy)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolí přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- přirozené i zprostředkované poznání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá a neživá příroda, přírodní jevy, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií, a dalších medií

Klíčové kompetence

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnosti a záměrně si pamatuje, při zadané práci dokončí co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno se dobrat k výsledkům
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky,

sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

6.9 Tematický blok – Květen – Májový čas

Charakteristika tématu

Jedno z nejkrásnějších období roku. Příroda je ve znamení ostrých jásavých barev, které žene vpřed zářící slunce. Nový život je pevně spojen s láskou k matce, jako dárkyní života. V průběhu integrovaného bloku si děti upevňují vztahy k mamince, rodině, posilují pocit sounáležitosti s rodinou, seznamují se s pojmem domov, společně s maminkami oslaví jejich svátek a získají poznatky a rodině.

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základ zdravého životního stylu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- osvojení si elementárních poznatků a znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla)
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a city plně prožívat, posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v herní skupině)
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur národností
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Podtémata

- **Moje obec – můj domov**
- **Maminka má svátek**
- **Včelka Mája mezi květy**
- **V hnízdečku**

Očekávané výstupy

- zachází s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- uvědomuje si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, souznění, radost, spokojenost, strach, smutek, odmítání), rozlišuje citové projevy v důvěrném rodinném prostředí a cizím prostředí
- vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádá druhého o pomoc (pro sebe i jiné dítě)
- uvědomuje si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu a bezpečí druhých (lež, agresivita, ubližování, lhostejnost) chrání se před ním v rámci svých možností a brání se jeho důsledkům
- vnímá umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchá, sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotí svoje zážitky
- osvojí si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a praxi, má povědomí

o širším společenském a věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (běh, chůze, skoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh, pohyby na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, relaxační a dechová cvičení)
- konstruktivní a grafické činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- vyprávění co dítě vidělo a shlédlo
- prohlížení a čtení knížek
- přednes, zpěv, recitace
- rozlišování tvarů, písmen a čísel
- samostatný projev na určité téma
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování zpráv a vzkazů
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, odhad, porovnávání)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, množství, geometrické tvary, apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční a dramatické aktivity)
- hry na téma rodiny a přátelství
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- výlety do okolí, přírody, návštěvy kulturních a dětských akcí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické, psychické vlastnosti, dovednosti, city, vlastnosti dané pohlavím, rozdílem, barvou pleti, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi, kamarády), chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími a dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- hry zaměřené na poznávání, rozlišování různých společenských rolí (dítě, rodič, učitelka, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (louka, les, rybník)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní děje, jevy, rostliny, živočichové, krajina, její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Klíčové kompetence

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho co samo dokázalo a zvládlo
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která nejsou, dokáže mezi nimi volit
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- zajímá se o druhé i o to co se děje kolem, je otevřený aktuálnímu dění, funkci (abeceda, čísla)

6.10 Tematický blok – Červen – Radosti a dary léta

Charakteristika tématu

Integrovaný blok je zaměřen na to, aby se děti naučily tolerovat pestrost a odlišnost lidí. Děti se seznamují s charakteristickými znaky léta – počasí, příroda. Získávají poznatky o rozmanitosti světa a o různých národech. Slavíme MDD, jezdíme na výlety, chodíme na pěší túry, radujeme se z léta a vyprávíme si o prázdninách. Společně s dětmi a rodiči připravíme oslavu zakončení školního roku a rozloučíme se s dětmi, které odchází do základní školy.

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat své pocity
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Podtémata

- Radosti a dary léta
- Týden dětské radosti
- Planeta Země
- Loučíme se s předškoláky

Očekávané výstupy

- ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku (zachází s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, grafickým výtvarným materiálem např. tužkami, papírem, modelovací hmotou a jednoduchými hudebními nástroji)
- zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postará se o hračky, pomůcky, úklid po sobě, udržuje pořádek, zvládá jednoduché úklidové práce)
- vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- sluchově rozlišuje začáteční, koncové slabiky a hlásky ve slovech
- naučí se z paměti krátké texty (reprodukuje říkanky, písničky, pohádky, zvládá jednoduchou dramatickou úlohu)
- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek, odmítání, rozlišuje citové projevy v důvěrném rodinném a cizím prostředí)

- vnímá umělecké a kulturní podněty, pozorně naslouchá, sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotí svoje zážitky
- osvojí si elementární poznatky o okolním prostředí

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení, nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů na místě) a jiné činnosti, základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.
- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- prohlížení a čtení knížek
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování gest a zvuků
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, čísllice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- spontánní hra
- dramatické činnosti (napodobování a předvádění různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě se s ním rozdělit a půjčit si hračky
- hry a situace, ve kterých se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy, výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní a kulturní programy apod.)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

Klíčové kompetence

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážené řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky,

sdělení, otázky a odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- je schopno chápat, že lidé rozumí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- uvědomuje si práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat

Kapitola 7

Evaluace mateřské školy

Autoevaluace je nezbytnou a samozřejmou součástí práce každé mateřské školy.

7.1 Cíl evaluace

Evaluace je proces průběžného a systematického shromažďování informací a analýzy informací podle předem stanovených kritérií za účelem dalšího rozhodování.

Evaluační procesy jsou podstatou, respektive principem projektování. Evaluaci chápeme jako řízené hodnocení podle předem určených pravidel. Evaluace je hlavním těžištěm každodenního procesu vzdělávání dítěte na úrovni třídy a stává se prostředkem zpětné vazby pro optimalizaci procesu vzdělávání, kvality a formy působení pedagoga na dítě.

7.2 Pravidla evaluace

Při hodnocení školy si musíme ujasnit odpovědi na otázky:

- Co budeme evaluovat? – Cíl evaluace.
- Kdy budeme evaluovat? – Časový rozvrh evaluace.
- Jakým způsobem budeme evaluovat? – Nástroje evaluace.
- Kdo všechno se bude podílet na evaluaci?
- Jak dál získaných poznatků a závěrů využívat?

7.3 Oblasti a techniky evaluace

Komplexní vyhodnocení mateřské školy – evaluace bude zaměřena na oblasti:

- Personální podmínky
- Školní vzdělávací program
- Průběh a výsledky vzdělávání
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků
- Materiálně technické zabezpečení
- Spolupráce s rodiči, ZŠ, obecními spolky, akce školy
- Hodnocení hospodaření a finančních podmínek

7.4 Nástroje evaluace

- rozhovory, diskuze, dotazníky, pedagogické rady, provozní porady
- hospitace
- individuální záznamy o dětech a jejich pokrocích
- vlastní pozorování (monitoring)
- rozhovory, konzultace s rodiči a partnery školy
- dotazníky pro pedagogické a provozní pracovníky
- analýza třídní a školní dokumentace
- anonymní anketa pro rodiče
- porovnání výsledků s plánovanými cíli
- analýza vlastní pedagogické a řídicí práce
- záznamy o pokrocích dětí do jejich složek
- webové stránky školy, fotodokumentace
- články do tisku
- vystoupení dětí, výstavy, den otevřených dveří, mimoškolní akce
- výsledky kontrol

7.5 Časový harmonogram evaluace

- průběžné vyhodnocování činnosti
termín: denně, forma: ústně
- týdenní evaluace
termín: týdně, forma: písemně do připraveného formuláře
- vyhodnocení TVP, ŠVP a RVP plnění dílčích vzdělávacích cílů
termín: po ukončení tématu, forma: písemně do připraveného formátu
- evaluace dílčích vzdělávacích cílů
termín: 1 × ročně, forma: do připraveného dotazníku
- individuální pedagogická diagnostika dětí
termín: dle potřeby, min. 2 × ročně, forma: písemně
- zhodnocení akcí školy
termín: 1 × ročně, forma: písemně 1 × za rok

7.6 Plány evaluací jednotlivých oblastí

7.6.1 Evaluace personálních podmínek

Cíl: Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP

- kvalifikovanost pedagogického týmu
- normativní počty pedagogických pracovníků x počty dětí
- normativní počty provozních zaměstnanců

Časový rozvrh: 1 × ročně

Nástroje:

- dotazníky
- průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků
- kontrolní činnost
- hospitace
- pedagogické a provozní rady

Kdo: ředitelka, všichni zaměstnanci

7.6.2 Hodnocení ŠVP

Cíl: Ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce

Časový rozvrh: 1 × ročně

Nástroje:

- přehledy o rozvoji dětí
- výstavy, vystoupení dětí
- záznamy
- monitoring
- hospitační záznamy
- autoevaluace pedagogických pracovníků
- konzultace
- dotazníky
- pedagogické porady

Kdo: učitelky, ředitelka

7.6.3 Průběh a výsledky vzdělávání

Cíl: Zhodnocení průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP

Časový rozvrh: průběžně, dotazníky – 1 × ročně

Nástroje:

- monitoring
- vzájemné hospitace
- konzultace pedagogů
- hospitace
- dotazníky + výstup
- pedagogické rady
- záznamy o pokrocích dětí
- webové stránky

Kdo: učitelky, ředitelka

7.6.4 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíl: Uplatnění poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu

Časový rozvrh: průběžně, 1× ročně dotazníky

Nástroje:

- konzultace
- pedagogické rady
- hospitace
- monitoring
- dotazníky

Kdo: učitelky, ředitelka

7.6.5 Evaluace materiálně technického zabezpečení

Cíl: Zhodnotit podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP

- budova, technický stav
- vybavení tříd – nábytek
- pomůcky, hračky
- zahrada + zahradní náčiní
- školní výdejna – vybavení

Časový rozvrh: 1× ročně

Nástroje:

- dotazníky
- záznamy z pedagogických a provozních rad
- záznamy z kontrolní činnosti
- fotodokumentace
- prověrky BOZP

Kdo: všechny pracovnice dle místa pracovní působnosti

7.6.6 Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností

Cíl: Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu naplnění stanovených záměrů v ŠVP

Časový rozvrh: 1× ročně

Nástroje:

- fotodokumentace, záznamy
- konzultace s partnery
- vystoupení dětí

- výstava
- články do tisku
- den otevřených dveří
- webové stránky školy

Kdo: ředitelka, pracovnice dle stanovených povinností

7.6.7 Evaluace hospodaření s finančními prostředky školy

Cíl:

- Zhodnotit činnost v oblasti ekonomiky školy, čerpání mzdových prostředků
- Čerpání příspěvků od obce
- Čtvrtletní a roční uzávěrky

Časový rozvrh: Přehledy čerpání 4× ročně, ostatní průběžně

Nástroje:

- tabulky
- zprávy a rozborů
- záznamy z pedagogických a provozních rad
- konzultace

Kdo: účetní, ředitelka – dle stanovených kompetencí

Kapitola 8

Přílohy

8.1 Záznam evaluace integrovaného bloku

ZÁZNAM EVALUACE INTEGROVANÉHO BLOKU

TŘÍDA

BLOK:

TÉMATO:

DATUM:

ŠKOLNÍ ROK:

Kritéria	Bodové hodnocení 1 – 5 bodů
Byla témata pro děti zajímavá?	
Splnila témata záměr pedagoga?	
Umožnila témata naplňovat specifické cíle ze všech pěti oblastí?	
Umožnila témata naplňovat cíle předškolního vzdělávání?	
Splnila témata požadavek na pestrost a vyváženost činností?	
Splnila témata požadavek na rozvoj osobnosti dítěte a schopnost učení?	
Plnila témata požadavek na realizaci hodnotového cíle (morální kvality)?	
Plnila témata požadavek na děti projevovat se jako samostatná osobnost?	
Plnila témata záměr docílit součinnost s rodiči?	
Akce s rodiči, spolupráce:	
Náměty na příští témata:	
Projevená přání dětí:	
Závěry pro další činnosti:	

Záznam provedl:Datum:

8.2 Záznam evaluace tematického celku

ZÁZNAM EVALUACE TÉMATICKÉHO CELKU

TŘÍDA

BLOK:

TÉMATO:

DATUM:

ŠKOLNÍ ROK:

Kritéria	Bodové hodnocení 1 – 5 bodů
Byla téma pro děti zajímavé?	
Splnilo téma záměr pedagogů?	
Umožnilo téma naplňovat specifické cíle ze všech pěti oblastí?	
Umožnilo téma naplňovat cíle předškolního vzdělávání?	
Splnilo téma požadavek na pestrost a vyváženost činností?	
Splnilo téma požadavek na rozvoj osobnosti dítěte a schopnost učení?	
Plnilo téma požadavek na děti projevovat se jako samostatná osobnost?	
Plnilo téma záměr docílit součinnost s rodiči?	
Akce s rodiči, spolupráce:	
Projevená přání dětí:	
Závěry pro další činnosti:	

Záznam provedl:Datum:

8.3 Záznam evaluace školního vzdělávacího programu

ZÁZNAM EVALUACE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název ŠVP

Školní rok.....

Zhodnoťte (uveďte svůj názor) vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1 – 5, přičemž 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

Kritéria	Bodové hodnocení 1 – 5 bodů
Je obsah ŠVP v souladu s RVP?	
Respektuje všech pět oblastí vzdělávání?	
Umožňuje naplňovat dílčí cíle vzdělávání?	
Umožňuje program seznamování s morálními, společenskými a estetickými hodnotami?	
Vede ke zdravému životnímu stylu?	
Orientuje děti na zájem o učení a poznávání?	
Vytváří dostatek přirozených situací a námětů k učení?	
Využívá problémové učení a experimentování?	
Využívá smyslové vnímání k přirozenému učení?	
Je práce s dětmi založena na radostném prožití celého dne v MŠ?	
Připravuje zodpovědně děti pro vstup do ZŠ ve všech oblastech rozvoje?	
Jsou rozšiřovány a zkvalitňovány nadstandardní aktivity školy?	
Je dostatečně pestrá nabídka zájmových kroužků?	
Je rozvíjena spolupráce s odborníky? (PPP, lékaři, psychologové apod.)	
Využívají rodiče MŠ jako poradenský servis?	
Mají rodiče dostatečnou možnost účastnit se aktivit školy?	
Podporuje tvořivost pedagogů?	
Odpovídá konkrétním podmínkám školy? (poloha, složení tříd i pedagog. sboru)?	
Nabízí MŠ osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí?	

Závěry pro další vzdělávací činnost školy a třídy:

Projevená přání (rodičů, dětí, pedagogů, provozních zaměstnanců a další):

Návrhy opatření pro funkčnost plánování a přímé vzdělávací činnosti:

Poznámky:

Hodnocení vypracovala.....

Datum.....

8.4 Evaluační dotazník učitelky MŠ

EVALUAČNÍ DOTAZNÍK UČITELKY MŠ PODMÍNKY VÝCHOVNĚ – VZDĚLÁVACÍ PRÁCE ŠKOLY

Jméno:.....

Třída:.....

Datum:.....

Cíl: zjistit a kriticky zhodnotit kvalitu podmínek mateřské školy

Kvalitu podmínek mateřské školy kriticky zhodnoťte (uvedte svůj názor) vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1 – 5, přičemž 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

Kritéria	Bodové hodnocení 1 – 5 bodů
Vybavení nábytkem v mé třídě je dostatečné, vyhovující a estetické.	
Vybavení hračkami odpovídá počtu a věku dětí v mé třídě.	
Vybavení pomůckami a materiály je v mé třídě dostatečné.	
Prostorové uspořádání mé třídy vyhovuje nejrozličnějším skupinovým a individuálním činnostem dětí.	
Děti z mé třídy se podílejí na úpravě a výzdobě prostředí třídy.	
Děti z mé třídy se podílejí na úpravě a výzdobě prostředí MŠ.	
Práce dětí z mé třídy jsou přístupné k prohlédnutí rodičů.	
Zahrada je dle mých představ dostatečně vybavená.	
V mé třídě je udržován pořádek a čistota.	
Jsou mi jasné mé povinnosti, pravomoci a úkoly.	
Jsem dostatečně informovaná o veškerém dění v MŠ.	
Mám dostatek kompetencí, volnosti pro svoji práci.	
Cítím, že je můj názor v MŠ respektován.	
Myslím si, že plánování školy jako celku je funkční.	
Myslím si, že spolupráce s ostatními odbornými institucemi je dostatečná.	
Jiné připomínky, poznámky:	
Doporučení vyplývající z této analýzy (co si představuji pro zkvalitnění podmínek školy):	

8.5 Autoevaluační dotazník pro učitelky

AUTOEVALUAČNÍ DOTAZNÍK PRO UČITELKY

Jméno:.....

Třída:.....

Datum:.....

Cíl: sebekriticky zjistit a posoudit úroveň vlastní výchovně-vzdělávací práce vzhledem k podmínkám daným ŠVP

Kvalitu podmínek mateřské školy kriticky zhodnoťte (uveďte svůj názor) vzhledem k níže uvedeným kritériím číselným ohodnocením 1 – 5, přičemž 5 vyjadřuje maximální kvalitu.

Kritéria	Bodové hodnocení 1 – 5 bodů
Veškerá má pedagogická činnost odpovídá poslání školy.	
Dostatečně naplňuji cíle dané plánem školy.	
Dostatečně naplňuji dílčí vzdělávací cíle dané ŠVP.	
Dostatečně naplňuji rámcové vzdělávací cíle dané RVP PV	
V MŠ zajišťuji pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci.	
S dětmi jsme každodenně dostatečně dlouho venku.	
Děti se mnou mají dostatek pohybu na zahradě i v MŠ.	
Jsem dětem vhodným vzorem.	
Nově přichozím dětem umožňuji postupnou adaptaci.	
Respektuji potřeby dětí, reaguji na ně a napomáhám v jejich uspokojování.	
Volnost a svobodu dětí dobře vyvažuji nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád.	
Můj pedagogický styl je podporující, sympatizující, počítám s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.	
Nepodporuji nezdravou soutěživost.	
Vyhýbám se negativním slovním komentářům a podporuji děti v samostatnosti, dostatečně chválím a pozitivně hodnotím.	
Ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstuji vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu.	
Děti ve třídě vedu ke vzájemnému přátelství.	
Programově se věnuji neformálním vztahům ve třídě a nenásilně je ovlivňuji (prevence šikany a vandalismu).	
Pěču o dostatečný pitný režim všech dětí.	
Plně se věnuji dětem a jejich vzdělávání.	
Děti v mé třídě nacházejí potřebný klid, bezpečí a soukromí.	

Poměr spontánních a řízených činností mám ve svém denním programu vyvážený.	
Poskytuji dětem dostatek času i prostoru pro hru.	
Podporuji experimentování dětí.	
Respektuji individuální tempo dětí.	
Vytvářím dostatek prostoru pro individuální činnosti dětí.	
Vytvářím dostatek prostoru pro skupinové činnosti dětí.	
Mé plánování vychází z potřeb a zájmů dětí.	
Přizpůsobuji činnosti aktuálně vzniklým situacím a zážitkům dětí.	
Má evaluační činnost je smysluplná, vyvozuji z ní závěry pro svoji další práci.	
Dbám o svůj odborný růst, dostatečně se vzdělávám.	
Jednám, chovám se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými zásadami.	
Ve vztazích s rodiči se snažím o oboustrannou důvěru a otevřenost.	
Vůči rodičům jsem vstřícná, ochotná spolupracovat.	
O prospívání dětí rodiče průběžně informuji	
Chráním soukromí rodin a zachovávám patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech.	
Poznámky	
Doporučení vyplývající z této analýzy (co si představuji pro zkvalitnění podmínek školy):	

8.6 Evaluační hodnocení třídy

EVALUAČNÍ HODNOCENÍ TŘÍDY

Jméno:..... Třída:..... Datum:.....

Kritéria	Dosažené kompetence	Závěry pro další práci, doporučení	Rizika
Oblast Dítě a jeho tělo			
Oblast Dítě a psychika			
Oblast Dítě a ten druhý			
Oblast Dítě a společnost			
Oblast Dítě a svět			

Kritéria	Dívky	Chlapci	Poznámky
Složení kolektivu			
Věková kategorie			
Odchody dětí			

8.7 Dotazník pro rodiče dětí docházejících do MŠ

DOTAZNÍK PRO RODIČE DĚTÍ DOCHÁZEJÍCÍCH DO MŠ LUTOPECNY

Vážení rodiče, prosíme Vás o vyplnění tohoto dotazníku, který nám poslouží k získání celkového pohledu na úroveň naší MŠ ze strany rodičovské veřejnosti a může být také podnětem pro zkvalitnění naší práce.

Dotazník je anonymní, vyjádřete prosím, otevřeně své názory. Vyplněný dotazník vkládejte v MŠ do připravené schránky.

1. Jak hodnotíte budovu MŠ (výzdoba, vybavení, čistota apod)?

.....

.....

.....

2. Co nebo kdo je pro Vaše dítě ve školce:

- Nejzajímavější
- Nejoblíbenější
- Nepříjemné
- Problematické
- Nejhorší

3. Zhodnoťte osobní přístup jednotlivých učitelek k Vám, rodičům a k Vaším dětem:

.....

.....

4. Které činnosti má Vaše dítě nejraději?

- doma
- v MŠ

5. Které činnosti Vám či Vašemu dítěti v MŠ chybí?

.....

.....

.....

.....

.....

6. Nabídka vzdělávacích akcí (zhodnoťte úroveň, množství aktivit – logopedie, hra na zobc. flétnu, spolupráce s panem Forejtem, činnosti v MŠ- sportovní hry, tanečky atd.)

.....
.....

7. Cítíte potřebu změny v MŠ? NE x ANO a jakou?

- Ve vztahu dospělý x dítě
- V nabídce činnosti
- Ve vybavení interiéru
- V přístupu k Vašemu dítěti
- V ovlivňování činnosti MŠ
- Další

8. Jste dostatečně informováni o akcích v MŠ? Sledujete webové stránky školy? Je třeba upravit tyto stánky? Jak?

.....
.....

9. Jste spokojeni s kvalitou výchovné a vzdělávací práce naší školy?

.....
.....

10. Jste spokojeni s kvalitou péče o Vaše dítě?

.....
.....

11. Máte nějaké zajímavé tipy na školní výlet nebo na nějaké akce?

.....
.....

12. Cítíte se dostatečně seznámeni se školním vzdělávacím programem školy (program je veřejně přístupný v mateřské škole u nástěnky pro rodiče)

ANO x NE

13. Máte zájem o častější rodičovské schůzky ?

NE x ANO – kolikrát ročně.....

14. Máte zájem o setkání s odborníky?

NE x ANO a s jakými?.....

(pedagog z 1.třídy ZŠ, psycholog, lékař apod.)

15. Jste ochotni podílet se na organizaci akcí pro děti mimo naši školu?

NE x ANO

16. Máte zájem o pracovní dílny s rodiči?

NE x ANO

17. Chcete nám ještě něco zajímavého nebo důležitého sdělit?

.....
.....
.....
.....

8.8 Adaptační program MŠ Lutopecny

- Dítěti, které přišlo poprvé do MŠ, se individuálně věnujeme.
- Seznamujeme dítě s prostory MŠ (skříňka se značkou, sociální zařízení, zahrada).
- Seznamujeme dítě se zaměstnanci MŠ.
- Nenutíme dítě do činností, kterých se nechce účastnit.
- Dáváme prostor pro klidnou spontánní hru.
- Snažíme se, aby s dítětem komunikovaly a hrály si ostatní děti – pokud chce.
- Pláče-li, dovolíme vstup do třídy zákonnému zástupci.
- Pedagog vyhledává pro dítě zajímavé činnosti.
- Pedagog dítě uklidňuje, když pláče. Hovoří k dítěti klidným hlasem. Pokud je to dítěti milé, pochová jej.

8.9 Metodická příručka pro tvorbu PLPP a IVP

Tato metodická příručka je zpracována jako pomůcka pro orientaci pedagogů v oblasti vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a podpůrných opatření. Její součástí je postup při nastavování podpůrných opatření v mateřské škole, zpracování plánu pedagogické podpory, individuálního vzdělávacího plánu a jejich vyhodnocování. § 16 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uvádí podstatu podpůrných opatření v:

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče,
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využití komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- využití asistenta pedagoga,
- využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském poradenském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů,
- poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

Plán pedagogické podpory

Plán pedagogické podpory (dále jen „PLPP“) je podpůrné opatření prvního stupně, které vypracovává škola v případě, že ve výchovně vzdělávacím procesu selhávají běžné metody a formy výuky. Dle § 10, odst. 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, v platném znění, zahrnuje PLPP zejména „popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.“ Cílem PLPP je podpořit vzdělávání dětí především úpravou metod výuky, didaktických postupů a kritérií pro hodnocení dítěte. Jeho pomocí si pedagogové ujasní přesné metody a formy výuky, zformulují si cíle, kterých se pomocí zvolených metod budou snažit dosáhnout. PLPP také dává prostor pro komunikaci s rodiči a upozornění na potíže dítěte. Zároveň rodiče seznámíme s vytyčenými cíli a zvolenými postupy. Je to možnost, jak je připravit na další postup v případě nedostatečnosti podpůrného opatření prvního stupně. PLPP vytváří pedagogové v součinnosti se zákonnými zástupci a ředitelkou školy. V následujících odstavcích jsou popsány jednotlivé kategorie, které se v PLPP uvádí. V případě potřeby vytvoření PLPP vyberou pedagogové z možností uvedených níže (případně doplní o další), které budou vyhovovat individuálním potřebám konkrétního dítěte.

I. Charakteristika dítěte a jeho obtíží

Pedagog popíše současné chování a jednání dítěte. Zaměří se především na jeho silné a slabé stránky. Podrobně popíše konkrétní projevy obtíží, situace, při kterých k nim dochází. Vychází přitom z pozorování dítěte, pedagogické diagnostiky a rozboru jeho prací. Součástí charakteristiky dítěte je také popis aktuálního zdravotního stavu a dalších okolností, které ovlivňují nastavení podpůrných opatření.

II. Stanovení cílů PLPP

Stanovení cílů je velmi důležité pro plánování vzdělávacích činností a následné vyhodnocování úspěšnosti. Cíle rozvoje dítěte stanovujeme v souladu s RVP PV a ŠVP, zároveň však přihlížíme k individuální úrovni dítěte v jednotlivých oblastech. Formulujeme je stručně, v bodech, zaměřujeme se na konkrétní cíle, které lze pozorovat, hodnotit nebo přezkoušet a řadíme je pokud možno dle důležitosti jejich dosažení.

III. Podpůrná opatření ve škole

V tomto oddílu specifikujeme konkrétní metody a postupy, které budeme při výchově a vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami uplatňovat.

a) Metody výuky

Mezi nejčastěji využívané metody vzdělávání v předškolním věku patří hra. Ta může být individuální, kooperativní nebo skupinová, pak také tvořivá, námětová, dramatizující, konstruktivní, s pravidly, pohybová, intelektuální, smyslová a napodobující. Další často využívanou metodou je metoda slovní. Ta zahrnuje například vyprávění, rozhovor, monolog, dialog, vysvětlení, popis, besedu, poslech a předčítání. Dále používáme metodu názornou, při které pedagogové využívají pozorování předmětů v přirozeném prostředí, demonstraci předmětů, pomůcky a modely, exkurze a vycházky. Velmi oblíbené jsou u dětí metody praktické, které se realizují prostřednictvím pokusů a experimentů. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání uvádí další metody učení, které jsou v mateřské škole pravidelně využívány. Patří k nim situační učení, které je „založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí, tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl.“ „Spontánní sociální učení je založené na principu přirozené nápodoby.“ RVP PV 2018 Pedagogové ho využívají po celou dobu pobytu dítěte v mateřské škole, využívají činnosti a situace, které se v průběhu dne vyskytnou, zařazují ho také do didakticky zacílených činností a v neposlední řadě poskytují dětem vzory chování a jednání. Kooperativní a prožitkové učení využívá přímých zážitků dětí a jejich přirozenou zvědavost. Velmi přínosná je pro děti také metoda pokusu a omylu. Děti se učí zacházet s rizikem, přirozeným způsobem zjišťují, jak věci fungují, že ne vždy se vše podaří. Učí se přijímat drobné neúspěchy a hledat nová řešení.

b) Organizace výuky

Organizace vzdělávání v mateřské škole probíhá nejčastěji prostřednictvím spontánních aktivit dítěte, které mohou a nemusí být motivovány pedagogem a prostřednictvím didakticky zacílených činností. Tyto dvě roviny by měly být vždy ve vyvážené míře. Dále probíhá vzdělávání dětí formou frontální, skupinovou nebo individuální. U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami preferujeme individuální přístup pedagoga, kdy má dítě dostatek času a prostoru pro pochopení a plnění úkolu. Je však důležité dítě nevyčleňovat z kolektivu a podporovat navazování sociálních vztahů, proto je vhodné zařazovat také činnosti skupinové. Rozdělení dětí do jednotlivých skupin závisí na cíli pedagoga, je možné utvářet skupiny heterogenní i homogenní dle věku, aktuální úrovně schopností a dovedností dětí nebo náhodným výběrem, dle preferencí dětí. Skupinové činnosti umožňují pedagogovi pracovat s dětmi více individuálně. V průběhu práce může procházet mezi skupinami dětí a dovysvětlit postup, poradit. Další organizační formou je výuka frontální. Tato forma není pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami příliš vhodná, je však možné ji v menší míře zařazovat do vzdělávacích činností. Pedagogové ji využívají především při seznamování s novým tématem, nácviku básní, písní, při cvičení, předávání pokynů například při výletech a podobně.

c) Hodnocení dítěte

Hodnocení dětí předškolního věku by mělo být založeno na principu oceňování i malých pokroků. Převažovat by mělo hodnocení pozitivní, je však nutné zařazovat také přiměřenou kritiku. Slovní hodnocení by mělo být konkrétní. Výrazy jako „ty jsi šikovná holka“ nedávají dětem dostatečnou zpětnou vazbu. Je třeba upřesnit, za co dítě hodnotíme (např. „povedlo se ti nakreslit krásné auto“). Vedle slovního hodnocení je vhodné zařazovat také hodnocení formou odměny. Odměnou může být například razítko, obrázek, nálepka apod. Při hodnocení dětí v jakékoliv formě by měl pedagog vždy přihlížet k aktuální úrovni dítěte. Velmi důležité je u dětí formovat schopnost sebehodnocení. Děti se tím učí objektivně hodnotit své výkony, uvědomovat si své přednosti a přijímat své nedostatky. Přínosným nástrojem v této oblasti je také vzájemné hodnocení dětí.

d) Pomůcky

Mezi pomůcky v mateřské škole řadíme různé pracovní a grafomotorické sešity a listy, didaktické hry a hračky, tabulky, obrázkové kartičky, tělocvičné pomůcky, knihy apod. Při vzdělávání dětí mají pedagogové naší mateřské školy k dispozici počítač s tiskárnou, mohou dětem vytvářet pomůcky a pracovní listy, ale také využívat obrazových a zvukových materiálů z počítače při přímém vzdělávání. Další vybavení ICT technikou v naší mateřské škole chybí. Vhodné by bylo doplnění například tabletu a interaktivní tabule. Při tvorbě PLPP je vhodné vypsát konkrétní pomůcky, které budou pedagogové pro práci s dítětem využívat.

e) Požadavky na organizaci práce učitelů

Nejen při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je velmi důležitá spolupráce pedagogů. Její podstata by měla spočívat v každodenním předávání informací o dětech a zapisování záznamů o jejich pokrocích. Pokud to provoz školy umožňuje, je vhodné posílit personální obsazení dané třídy.

IV. Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy

V mateřské škole spočívá domácí příprava v doporučení pedagogů rodičům, v jaké oblasti by měli s dítětem pracovat. V případě zájmu ze strany rodičů jim pedagog doporučí konkrétní úkoly a postupy jak s dítětem pracovat, případně vhodné publikace k nastudování. Zde pedagog specifikuje, zda a za jakých podmínek bude probíhat předávání podkladů k domácí přípravě dítěte.

V. Podpůrná opatření jiného druhu

Pedagogové jsou povinni přihlídnout k aktuálnímu zdravotnímu stavu dítěte, případně zátěžové situaci v rodině (pokud jsou o ní informováni). Je nutné také zohlednit postavení dítěte ve třídě, v případě vztahových problémů zformulovat, v jakých činnostech k nim dochází a jakým způsobem budou nastavena podpůrná opatření.

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP

PLPP se vyhodnocuje nejpozději po 3 měsících od jeho sestavení. Škola vyhodnocuje, zda zvolené metody a formy výuky vedou k dosažení stanovených cílů. V případě, že se plán pedagogické podpory projevil jako nedostačující podpůrné opatření, doporučí škola rodičům další odborné vyšetření (návštěva pedagogicko-psychologické poradny, speciálněpedagogického centra, neurologa, psychologa, psychiatra, apod.)

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán (dále jen „IVP“) zpracovává škola na základě Doporučení školského poradenského zařízení (dále jen „Doporučení“). Jedná se o podpůrné opatření 2. – 5. stupně. Doporučení vydává školské poradenské zařízení na základě vyšetření a je doručeno rodičům a škole. Před nastavením podpůrných opatření se škola sejdě se zákonnými zástupci dítěte a projedná s nimi obsah Doporučení. Po písemném vyjádření souhlasu zákonných zástupců s nastavením podpůrných opatření postupuje škola dle pokynů školského poradenského zařízení. V případě, že je dítěti doporučeno vzdělávání dle IVP, škola ho v součinnosti s poradenským zařízením a zákonnými zástupci dítěte zpracuje. V případě doporučení podpůrného opatření ve formě personální podpory je škola povinna toto zajistit. IVP vytváří pedagogové v součinnosti se školským poradenským zařízením, zákonnými zástupci a ředitelkou školy. Formulář IVP je přílohou tohoto dokumentu. Některé položky se obsahově shodují s položkami v plánu pedagogické podpory. Pro jejich zpracování tedy platí stejná výše uvedená pravidla. IVP musí respektovat Doporučení.

I. Zdůvodnění IVP

Zdůvodnění vychází z bodu I. Závěry vyšetření dítěte a bodu II. Vyhodnocení plánu pedagogické podpory v Doporučení. Obsahuje popis konkrétních vzdělávacích potřeb dítěte.

II. Priority vzdělávání a dalšího rozvoje dítěte (cíle IVP)

Cíle IVP vycházejí ze zdůvodnění. Jsou jakýmsi zobecněním konkrétních vzdělávacích potřeb dítěte (např. rozvoj pohybových dovedností, rozvoj komunikačních dovedností, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj sebeobsluhy apod.).

III. Podpůrná opatření (specifikace stupňů podpůrných opatření)

Metody a organizace výuky, hodnocení dítěte, pomůcky a učební materiály a podpůrná opatření jiného druhu se stanovují dle stejných pravidel jako u plánu pedagogické podpory (viz. výše). Je však nutné zohlednit požadavky vyplývající z Doporučení.

a) Způsob zadávání a plnění úkolů

Způsob zadávání a plnění úkolů musí odpovídat možnostem a schopnostem dítěte. Velký důraz musí být kladen na srozumitelnost, stručnost a ověření pochopení zadání. Zadávání úkolů může být individuální nebo skupinové, při němž dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami poskytnou zopakování pokynů např. asistent pedagoga. Úkoly je možno zadávat ve formě vizualizace, názorné ukázky nebo slovně. Úkoly pedagog upraví tak, aby odpovídaly aktuální úrovni daného dítěte (např. kratší úkol, vyšší časová dotace na vypracování, zjednodušení úkolu apod.) Konkrétní formy úprav uvede v IVP.

b) Způsob ověřování vědomostí a dovedností

Ověřování vědomostí a dovedností dítěte je vždy přizpůsobeno jeho individuálním možnostem. Může se jednat o ověřování slovní, pozorováním, formou didaktické hry, rozborem prací dítěte (pracovní a grafomotorické listy, výtvarné práce dítěte apod.). Všechny zjištěné informace pedagog zaznamenává do Záznamů o rozvoji dítěte.

c) Personální zajištění úprav průběhu vzdělávání

Nejčastější personální podporou u dětí s individuálními vzdělávacími potřebami je asistent pedagoga. § 20 zákona č. 563/2004 o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, uvádí dva druhy asistenta pedagoga.

- Asistent pedagoga, který vykonává přímou pedagogickou činnost ve třídě, ve které se vzdělávají děti nebo žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, nebo ve škole zajišťují vzdělávání dětí a žáků formou individuální integrace.
- Asistent pedagoga, který vykonává přímou pedagogickou činnost spočívající v pomocných výchovných pracích ve škole.

Do personálního zajištění úprav průběhu vzdělávání spadá také spolupráce se školním psychologem, speciálním pedagogem, osobním asistentem, zdravotnickým pracovníkem, tlumočníkem českého znakového jazyka apod.

d) Další subjekty, které se podílejí na vzdělávání dítěte

Jedná se o středisko volného času, základní uměleckou školu, další kroužky, skupiny apod. kroužky, lékaři atd.

e) Spolupráce se zákonnými zástupci dítěte

Spolupráce se zákonnými zástupci dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je velmi důležitá. Předpokladem pro její úspěšnost je nastavení pravidel pro předávání informací a pravidelná setkávání. Do individuálního vzdělávacího plánu pedagog zahrne především způsob komunikace mezi školou a zákonnými zástupci, její četnost a požadavky na domácí přípravu.

IV. Vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu

Vyhodnocování provádí pedagogové průběžně, v případě potřeby mohou IVP průběžně upravovat a doplňovat. Celkové vyhodnocení účinnosti IVP je prováděno vždy na konci školního roku. Hodnotíme podobně jako u plánu pedagogické podpory úroveň dosažení stanovených cílů, vhodnost zvolených metod a forem výuky, spolupráci s rodiči, další personální podporou, dostatek vhodných pomůcek ve škole. Vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu je podkladem pro jeho tvorbu pro příští školní rok (pokud dítě zůstává v mateřské škole).

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Jméno a příjmení dítěte, žáka nebo studenta (dále jen „žák“)			
Škola			
Ročník			
Důvod k přistoupení sestavení PLPP			
Datum vyhotovení			
Vyhodnocení PLPP plánováno ke dni			

I. Charakteristika žáka a jeho/její obtíží

(silné, slabé stránky; popis obtíží; pedagogická, případně speciálně - pedagogická diagnostika s cílem stanovení úprav ve vzdělávání; aktuální zdravotní stav; další okolnosti ovlivňující nastavení podpory)

--

II. Stanovení cílů PLPP

(cíle rozvoje žáka)

--

III. Podpůrná opatření ve škole

(Doplňte **konkrétní postupy** v těch kategoriích podpůrných opatření, které uplatňujete.)

a) Metody výuky

(specifikace úprav metod práce se žákem)

--

b) Organizace výuky (úpravy v organizaci výuky ve školní třídě, případně i mimo ni)
c) Hodnocení žáka (vymezení úprav hodnocení, jak hodnotíme, co úpravami hodnocení sledujeme, kritéria)
d) Pomůcky (učebnice, pracovní listy, ICT technika, atd.)
e) Požadavky na organizaci práce učitele/lů

IV. Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy (popis úprav domácí přípravy, forma a frekvence komunikace s rodinou)

V. Podpůrná opatření jiného druhu (respektovat zdravotní stav, zátěžovou situaci v rodině či škole - vztahové problémy, postavení ve třídě; v jakých činnostech, jakým způsobem)

VI. Vyhodnocení účinnosti PLPP	Dne:
---------------------------------------	-------------

(Naplnění cílů PLPP)	
Doporučení k odbornému vyšetření ¹	☐ Ano ☐ Ne ☐ PPP ☐ SPC ☐ SVP ☐ jiné:

Role	Jméno a příjmení	Podpis a datum
Třídní učitel		
Učitel/é předmětu/ů		
Pracovník ŠPP		
Zákonný zástupce ²		

¹ Odpovídající zaškrtněte, případně doplňte.

² Rodič by měl mít s PLPP seznámen, jeho podpis není nezbytně nutný.

Individuální vzdělávací plán

Jméno a příjmení žáka			
Datum narození			
Bydliště			
Škola	Mateřská škola Lutopecny, okres Kroměříž		
Třída		Školní rok	

ŠPZ, které vydalo doporučení pro IVP	
Kontaktní pracovník ŠPZ	
Školská poradenská zařízení, poskytovatelé zdravotních služeb a jiné subjekty, které se podílejí na péči o žáka	

Rozhodnutí o povolení vzdělávání žáka podle IVP ze dne:	
Zdůvodnění:	

Priority vzdělávání a dalšího rozvoje žáka (cíle IVP):	
--	--

Předměty, jejichž výuka je realizována podle IVP:	IVP se prolíná celým procesem výchovně- vzdělávací práce ve všech oblastech vzdělávání.
---	---

Podpůrná opatření (specifikace stupňů podpůrných opatření)	
Metody výuky (pedagogické postupy)	
Organizace výuky	
Způsob zadávání a plnění úkolů	

Způsob ověřování vědomostí a dovedností	
Hodnocení dítěte	
Pomůcky a učební materiály	
Podpůrná opatření jiného druhu	
Personální zajištění úprav průběhu vzdělávání (asistent pedagoga, další pedagogický pracovník)	
Další subjekty, které se podílejí na vzdělávání žáka	
Spolupráce se zákonnými zástupci dítěte	

Osoby zodpovědné za vzdělávání a odbornou péči o žáka	Jméno a příjmení	Podpis
Třídní učitelka		
Třídní učitelka		
Ředitelka mateřské školy		
Školní poradenský pracovník		
Zákonný zástupce dítěte		

Závěry vyhodnocení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu	Jméno a příjmení pracovníka školského poradenského zařízení	Podpis

Název: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání MŠ Lutopecny
Vydavatel: Mateřská škola Lutopecny, okres Kroměříž příspěvková organizace
Sazba: systém L^AT_EX, zpracoval Mgr. Radek Strnadel
